

ACTIEPLAN 2015

STRIJD TEGEN DE SOCIALE
FRAUDE EN SOCIALE DUMPING

PRIORITAIRE ACTIES

VOORWOORD

De strijd tegen de sociale fraude is voor de federale regering van groot belang. Sociale fraude ondermijnt het draagvlak van onze sociale zekerheid, belemmert de goede werking van onze arbeidsmarkt en zorgt voor oneerlijke concurrentie tussen bedrijven.

Uit de definitieve cijfers voor 2014 van de SIOD, de koepel van de sociale inspectiediensten, blijkt dat we ten opzichte van de voorgaande jaren steeds meer controles uitvoeren, en dat de pakkans vergroot. Onze Belgische inspectiediensten, ongeveer 900 sociale inspecteurs verspreid over verschillende diensten, leveren goed werk. In nauwe samenwerking met de inspectiediensten en met mijn collega's in de federale regering wil ik ook in 2015 de strijd tegen sociale fraude verderzetten en opvoeren.

Voor u ligt het actieplan 2015, dat tot stand kwam dankzij de intense samenwerking tussen de verschillende inspectiediensten en de regeringspartijen. Het actieplan bevat maar liefst 85 actiepunten waarmee de regering de strijd tegen sociale fraude en sociale dumping efficiënter wil aanpakken. Het actieplan zet in op een gecoördineerde aanpak: we versterken de samenwerking tussen de verschillende inspectiediensten, we stemmen de werking van de diensten beter op elkaar af en we maken werk van een betere informatiedoorstroming. Ook met buitenlandse inspectiediensten zullen we nauwer samenwerken. En we optimaliseren het gebruik van datamining en datamatching, waarbij gegevensbanken met elkaar worden gelinkt.

Vanuit mijn bevoegdheid zal ik er op toe zien dat we het actieplan kordaat uitvoeren en resultaten boeken. Ik wil iedereen die meegeholpen heeft bij de opmaak van dit actieplan van harte bedanken. Onze sociale inspectiediensten wens ik veel succes in hun strijd tegen de sociale fraude. Ze kunnen daarbij op mijn volle steun rekenen.

Bart Tommelein

Staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING

HOOFDSTUK 1: GEMEENSCHAPPELIJKE ACTIES

HOOFDSTUK 2: ACTIES TEGEN SOCIALE DUMPING

HOOFDSTUK 3: SPECIFIEKE ACTIES

HOOFDSTUK 4: COORDINATIE EN ONDERSTEUNING

HOOFDSTUK 5: VERVOLGINGSBELEID

BIJLAGEN

INLEIDING

Krachtlijnen van het actieplan

1. Professioneel zijn
2. Een gerichte aanpak
3. Een gemeenschappelijke aanpak
4. Een sectorale aanpak

Organisatie van de strijd tegen de sociale fraude

Het actieplan 2015 met als titel “Strijd tegen de sociale fraude” is het resultaat van een actieve en constructieve bijdrage van de volgende instellingen en diensten:

- Toezicht op de sociale wetten van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (TSW);
- Sociale Inspectie van de FOD Sociale Zekerheid (SI);
- Inspectie van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ);
- Inspectiedienst van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA);
- Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering – Dienst van de administratieve controle (RIZIV - DAC);
- Federaal Agentschap voor de Kinderbijslag (FAMIFED, voorheen RKW);
- Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ).

Dit actieplan werd opgesteld in toepassing van artikel 2 van het Sociaal Strafwetboek en houdt rekening met de beschikbare marges van elke inspectiedienst, die men maximaal wil optimaliseren.

Dit actieplan heeft de ambitie om een overzicht te geven van de **prioritaire acties** die in 2015 zullen worden ondernomen om de fraude inzake de sociale bijdragen en/of sociale uitkeringen te bestrijden. Er dient op te worden gewezen dat de inspectiediensten moeten instaan voor andere taken dan de strijd tegen de sociale fraude (bescherming van de werknemers/sociaal verzekerden, informatie aan de burger, sociaal overleg, ondersteuning van de instelling, enz.). Deze taken zullen niet worden behandeld in dit document, evenmin als andere terugkerende controletaken.

De prioritaire acties worden weergegeven in vijf hoofdstukken:

- Hoofdstuk I herneemt de prioritaire acties uitgevoerd in bepaalde domeinen door meerdere inspectiediensten (het betreft acties waarbij een gemeenschappelijke aanpak een meerwaarde oplevert);
- Hoofdstuk II handelt over de sociale dumping;
- Hoofdstuk III geeft een overzicht voor 2015 van de specifieke prioriteiten bij de verschillende (inspectie)diensten die gericht zijn op de strijd tegen de sociale fraude;
- Hoofdstuk IV beschrijft de ondersteunende acties;
- Hoofdstuk V beschrijft het sanctioneringsbeleid.

Het actieplan 2015 “Strijd tegen de sociale fraude” beoogt zowel de arrondissementscellen, de Sociale Inlichtingen- en opsporingsdienst (SIOD) alsook de (inspectie)diensten. Dit plan vormt tevens het geïntegreerd actieplan “sociale fraude” van de Regering, zoals vooropgesteld in het Regeerakkoord.

Wat de arrondissementscellen betreft, heeft dit actieplan als doelstelling om, met de **goedkeuring van de Raad van Arbeidsauditeurs alsook met de goedkeuring van het College van Procureurs-generaal**, erin te slagen om de actie van de arrondissementscellen beter te harmoniseren en daarbij hun autonomie te waarborgen.

Bij het opstellen van dit actieplan 2015 werd rekening gehouden met de actuele budgettaire middelen en de besparingsbeslissingen gekend tot op vandaag. **Dit actieplan kan maar correct worden gerealiseerd voor zover deze middelen effectief kunnen worden toegekend.**

Elk voorstel zal voor begrotingsakkoord worden voorgelegd, conform de geëigende procedure.

Krachtlijnen van het actieplan

1. Professioneel zijn

De sociale inspectiediensten wensen er enerzijds aan te herinneren dat zij professioneel, resultaatgericht werken en, anderzijds, dat zij in alle loyaliteit samenwerken met de Arbeidsauditoraten om de sociale fraude te bestrijden.

2. Een doelgerichte aanpak

Gelet op het beperkt aantal sociaal inspecteurs (ongeveer 900 op het terrein) en de beperkte middelen, beoogt dit actieplan niet om alle sectoren te willen controleren, maar het beoogt daarentegen de sociale fraude te bestrijden via een doelgerichte aanpak.

Het strategisch plan voorziet dan ook risicogerichte programmatie van de controles. Daartoe wordt beroep gedaan op gespecialiseerde diensten. Uit de risicoanalyse blijkt dat de inspectie in toenemende mate risico's ziet die het noodzakelijk maken om de handhaving multidisciplinair aan te pakken. De sociale dumping en de grensoverschrijdende sociale fraude vormen de grootste uitdaging voor de sociale inspectiediensten.

Het is belangrijk het aantal sociaal inspecteurs in het licht te plaatsen van bepaalde jaarlijkse cijfergegevens:

- aantal werkgevers: +/- 240.000;
- aantal werknemers (privésector): +/- 2.700.000;
- aantal primair ongeschikten: +/- 400.000;
- aantal uitkeringsgerechtigden wegens invaliditeit: +/- 300.000;
- aantal kinderen (kinderbijslag¹): +/- 2.765.000;
- aantal volledig uitkeringsgerechtigde werklozen : +/- 650.000;
- aantal tijdelijk uitkeringsgerechtigde werklozen : +/- 174.000;
- aantal zelfstandigen: 1.005.000;
- aantal formulieren A1 (2013) voor in België gedetacheerde werknemers: 157.939;
- aantal LIMOSA-meldingen (2014): 410.000.

¹ Op 1 juli 2014 werden +/- 2.765.000 kinderen geregistreerd in de stelsels van loontrekkenden, van gewaarborgde prestaties, van zelfstandigen en van overheidspersoneel.

3. Een gemeenschappelijke aanpak

Het Directiecomité herinnert eraan dat er voortdurend naar gestreefd wordt om de kwaliteit van de controles te verbeteren teneinde een grotere doeltreffendheid en een grotere efficiëntie te waarborgen voor de inspectiediensten. Het Comité beoogt tevens om de samenwerking tussen de inspecties te versterken.

Hoe? Door vier hoofdlijnen voorop te stellen:

3.1 De werkmethodologieën veralgemenen en optimaliseren

- Ontwikkelen en gebruik maken van passende methodes bij het kiezen van de doelgroep, de voorbereiding, de uitvoering, de debriefing en de gevolgen die worden gegeven aan de controleacties (wat met name het geval is voor de strijd tegen de grensoverschrijdende fraude en tegen de schijnzelfstandigheid – zie *infra*);
- Erop toezien dat de verschillende noden aan opleiding van de controleurs en inspecteurs worden geïdentificeerd en dat hieraan wordt tegemoet gekomen;
- De vernieuwing blijven bevorderen inzake ontwikkeling en gebruik van gegevensbanken en de instrumenten om de doelgroep(en) te bepalen optimaliseren (datamining en datamatching).
- De kruispuntbank van ondernemingen (KBO) meer en meer als een fraudebestrijdingstool gebruiken in de strijd tegen de sociale fraude.
- De informatiedoorstroming van de fiscus naar de Kruispuntbank Sociale Zekerheid (KSZ) en vice versa optimaliseren.

3.2 Een geïntegreerde strategie uitwerken

Het Directiecomité herinnert eraan dat **alle acties** van de inspectiediensten die overeenstemmen, gezamenlijk zullen worden uitgevoerd **volgens een geïntegreerde strategie**.

Cellen en diensten moeten hun eigen strategie ontwikkelen in overeenstemming met de prioriteiten van de Regering en met het actieplan. Bij het ontwikkelen van de strategie zullen de diensten **dubbel werk vermijden** en **convergentie nastreven**.

Actieplannen die harmonieus in elkaar passen zijn een noodzaak. Het is uiteraard zo dat elk zijn domein definieert en daarin initiatieven ontplooit, maar deze domeinen zijn geen geïsoleerde eilanden en alle actoren zijn onderling afhankelijk. Alle actoren moeten dus met onderlinge kennis actief zijn en erop toezien dat het geheel gevaloriseerd wordt.

Het Directiecomité van de SIOD heeft dan ook in samenspraak met de diensten, en dit sinds enige jaren, vastgelegd dat **specifieke acties** worden **opgenomen in het managementplan of in de beheersovereenkomst** van de betrokken inspectiedienst of instelling. Het betreft ondermeer het actieplan van het RIZIV, de datamatching van de RVA, enz.

Het actieplan maakt integraal deel uit van het actieplan van het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude. Het SIOD actieplan vormt het sociaal luik van het actieplan van het College.

3.3 De communicatie optimaliseren

- De **uitwisseling van gegevens** en het **delen van informatie** formaliseren en structureren:
 - tussen de sociale inspectiediensten;
 - tussen de sociale inspectiediensten en de andere diensten die betrokken zijn bij de strijd tegen de sociale fraude of die informatie hierover bezitten, zoals de vak- en werkgeversorganisaties (cf. partnerschapsovereenkomsten) maar ook met de fiscus (cf. protocollen);
 - tussen de sociale inspectiediensten en de SIOD;
 - tussen de arrondissementscellen en de SIOD;
 - tussen de arrondissementscellen;
 - tussen de SIOD en de regio's (cf. afgesloten protocollen).

- De sociale inspectiediensten beogen om ook met andere partners van het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude (bijvoorbeeld de economische inspectie) structureel gegevens uit te wisselen.

- De **beleidscellen per kwartaal informeren** over de verwezenlijking van het actieplan.

4. Een sectorale aanpak

In 2015 zullen de sociale inspectiediensten de **geïntegreerde aanpak** toepassen in **grote sectoren** als zijnde de bouwsector, de transportsector, de schoonmaaksector, maar ook in de taxisector en de vleessector. De horeca blijft een belangrijke sector, maar 2015 vormt een overgangsjaar in het licht van de introductie van de geregistreerde kassa.

Het volume van de in 2015 te verrichten controles werd in sommige sectoren aangepast om gevolg te kunnen geven aan het plan ter bestrijding van de sociale dumping (zie hierna: grensoverschrijdende fraude). Deze onderzoeken zijn zeer complex, tijdrovend en vergen gespecialiseerde kennis. **Samenwerking** met de **buitenlandse inspectiediensten** is **onontbeerlijk** om tot concrete resultaten te komen.

Organisatie van de strijd tegen de sociale fraude

De strijd tegen de sociale fraude vereist een **geïntegreerde, gecoördineerde en professionele aanpak**. Hiertoe werden een **aantal organen opgericht**.

Ministerieel Comité voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude

Het Ministerieel Comité voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude werd opgericht bij Koninklijk Besluit van 29 april 2008 (Belgisch Staatsblad d.d. 8 mei 2008).

Het algemeen beleid van de strijd tegen de fraude en de prioriteiten van de diverse diensten worden bepaald door het Ministerieel Comité voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude. Het Comité ziet ook toe op de uniforme toepassing van de wetgeving in heel het land.

Het Ministerieel Comité voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude wordt voorgezeten door de Eerste Minister. Het Comité bestaat uit de leden van de Regering die bevoegd zijn inzake financiën, sociale zaken, binnenlandse zaken, justitie, werk, KMO's en zelfstandigen, economie en fraudebestrijding.

Het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude

Het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude werd opgericht bij Koninklijk Besluit van 29 april 2008 (Belgisch Staatsblad d.d. 8 mei 2008).

Het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude stelt jaarlijks een ontwerp van actieplan op dat ter goedkeuring aan het Ministerieel Comité voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude voorgelegd wordt.

Het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude ziet toe op een gecoördineerde uitvoering van het jaarlijkse actieplan. Het College brengt ook verslag uit aan het Comité met betrekking tot de uniforme toepassing van de wetgeving in heel het land.

Het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude wordt voorgezeten door de Staatssecretarissen voor de Fraudebestrijding. Het College bestaat uit de leidende ambtenaren van de sociale, fiscale en gerechtelijke diensten, alsook van de politiediensten die betrokken zijn bij de strijd tegen de fiscale en sociale fraude.

SIOD : de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst

De Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (SIOD) is een afzonderlijke dienst, die wordt **aangestuurd** door de **Staatssecretaris voor de bestrijding van de sociale fraude**. De SIOD bestaat slechts uit 8 coördinatoren en 1 secretaris gedetacheerd vanuit de verschillende diensten.

In tegenstelling tot wat de naam doet vermoeden, doet de SIOD geen eigen opsporingsonderzoeken. Als overkoepelende dienst ondersteunt de SIOD de federale sociale inspectiediensten in hun strijd tegen de illegale arbeid en de sociale fraude in en buiten de arrondissementscellen.

Doelstellingen

- het beleid uitvoeren zoals vastgesteld door de Ministerraad;
- ondernemen van preventie- en vormingsacties;
- ondersteuning bieden aan de inspectiediensten en de arrondissementscellen;
- de internationale samenwerking tussen inspectiediensten op punt stellen;
- samenwerkingsovereenkomsten tussen de Federale en Gewestelijke Overheden voorbereiden voor het organiseren van de strijd tegen de illegale arbeid en de sociale fraude;
- strategische en operationele plannen uitwerken en de realisaties ervan evalueren.

Organigram

De SIOD is samengesteld uit enerzijds de Algemene Raad van partners en anderzijds het Federaal Aansturingsbureau.

De Algemene Raad van partners

Samengesteld uit :

- de Voorzitters van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, de FOD Sociale Zekerheid en de FOD Financiën,
- de administrateurs-generaal van de RVA en de RSZ,
- de leidende ambtenaren van de inspectiediensten, inbegrepen de gewestelijke inspecties,
- de secretaris van de NAR,
- de procureur-generaal aangeduid door het College van procureurs-generaal,
- de commissaris-generaal van de federale politie,
- zes vertegenwoordigers van de sociale partners,
- de administrateurs-generaal van de RVP, RIZIV en Famifed
- de directeur van het Federaal Aansturingsbureau

Doelstellingen:

- Reflexie- en adviesorgaan :
 - in het kader van de strijd tegen de sociale fraude en de illegale arbeid;
 - inzake de werking van de arrondissementscellen.
- Kan voorstellen richten aan de ministers bevoegd voor het aanpassen van de wetgeving van toepassing op de strijd tegen de illegale arbeid
- Kan aanbevelingen opstellen en advies uitbrengen, ambtshalve of op verzoek van een minister, over ontwerpen en voorstellen van wetten betreffende de strijd tegen de illegale arbeid en de sociale fraude.

Het Federaal Aansturingsbureau

Het Bureau wordt beheerd door een directiecomité dat is samengesteld uit:

- de directeur van het Federaal Aansturingsbureau;
- de leidende ambtenaren:
 - van de Sociale Inspectie van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid;
 - van de Algemene Directie Toezicht op de sociale wetten van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg;
 - van de Algemene Directie van de inspectiediensten van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid;
 - van de inspectiedienst van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening;
 - van de directie-generaal Zelfstandigen van de Federale overheidsdienst Sociale Zekerheid;
 - van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen;
- de procureur-generaal, aangewezen door het College van procureurs-generaal;
- de leidende ambtenaren afgevaardigd door de Rijksdienst voor pensioenen, van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering en van FAMIFED.

Dit directiecomité wordt belast met het opstellen van het beleidsplan en het operationeel plan en staat ook in voor de opvolging hiervan.

Het Federaal Aansturingsbureau is momenteel samengesteld uit:

- de directeur;
- een vertegenwoordiger van een arbeidsauditoraat of van een arbeidsauditoraat-generaal;
- vertegenwoordigers van de RVA-inspectie, van de RSZ-inspectie, van de Sociale Inspectie en van Toezicht Sociale Wetten;
- een lid van de FOD Financiën;
- leden van de POD Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie of van de Openbare Instellingen van Sociale Zekerheid.

Arrondissementscellen

Maandelijks worden op het niveau van de gerechtelijke arrondissementen vergaderingen gehouden tussen de bevoegde diensten en de gerechtelijke overheden (Arbeidsauditoraat en het Parket). Er wordt ook toegezien op de naleving van het arbeidsrecht en het sociaal zekerheidsrecht.

De arrondissementscel wordt voorgezeten door de arbeidsauditeur en is samengesteld uit:

- afgevaardigde(n):
 - van de Sociale Inspectie van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid;
 - van de Algemene Directie Toezicht op de sociale wetten van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg;
 - van de inspectiedienst van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid;
 - van de inspectiedienst van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening;
 - van de Rijksdienst voor pensioenen;
 - van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering en
 - van Famifed;
 - van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen;

- afgevaardigde(n) van de FOD Financiën;
- en lid van het federaal aansturingsbureau;
- een magistraat van het parket van de Procureur des Konings;
- een lid van de federale politie;
- de secretaris van de cel;
- een afgevaardigde van gewestelijke inspectiedienst bevoegd inzake tewerkstellingsbeleid (op zijn verzoek);
- elke persoon die in het bijzonder bevoegd is voor de voorbereiding en de verwezenlijking van de voorgestelde acties (bv. economische inspectie, eetwareninspectie, enz.).

De SIOD moet de innovatie op het vlak van de bestrijding van sociale fraude (datamining, risicoanalyses, e-PV, enz.) ondersteunen en optreden als overbrenger en ontwikkelaar van informatie en expertise in dit specifieke domein.

Bovendien **moet de SIOD ook** (zie verder):

- **partnerschapsovereenkomsten** aanmoedigen tussen de inspectiediensten en de sociale partners, met het oog op de bestrijding van sociale fraude in gevoelige sectoren;
- **bilaterale of multilaterale internationale samenwerkingsakkoorden** tussen inspectiediensten (zoals recentelijk op Beneluxniveau) aanmoedigen;
- zorgen voor een **doeltreffend transversaal beheer van bepaalde budgetten** (opleidingen, tolkkosten, e-PV, e-GOV, documentatie, legitimatiekaarten, enz.);
- **gepaste methodologieën ontwikkelen** voor de afbakening, de voorbereiding en de uitvoering van controleacties en voor de debriefing en de opvolging ervan;
- de **uitwisseling van gegevens en het delen van informatie** tussen de sociale-inspectiediensten en andere diensten, die betrokken zijn bij de bestrijding van de sociale fraude of die over informatie daarover beschikken, **formaliseren** en **structureren**.

Personeelsbestand van de arrondissementscellen

Het plan 2015 houdt rekening met het door elke inspectiedienst beschikbaar gestelde personeel in het kader van de uit te voeren controles in de 19 arrondissementscellen.

Oprachten van de arrondissementscellen

De arrondissementscellen zijn belast met:

- het organiseren en coördineren, a rato van ten minste twee controledagen per maand, van controles op de naleving van de sociale wetgeving welke gericht zijn op de opsporing van illegale arbeid en sociale fraude,
- en het realiseren van hun kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen voorzien in het plan 2015.

De strijd tegen de diverse vormen van niet aangegeven arbeid moet de belangrijkste opdracht van de arrondissementscellen uitmaken.

a. kwantitatieve opdracht

Het Actieplan legt elk jaar een minimum aantal controles vast die moeten uitgevoerd worden door de de arrondissementscellen. Het aantal wordt bepaald op basis van het aantal uitgevoerde controles tijdens de voorgaande jaren, maar houdt ook rekening met andere criteria nl. de beschikbare middelen en het aantal ondernemingen per gerechtelijk arrondissement.

Dit houdt in dat elke cel een toegekend minimum aantal controles dient uit te voeren.

b. kwalitatieve opdracht

Naast het aantal controles opgelegd aan elke cel, wordt eveneens van de arrondissementscellen verwacht, en dit sinds jaren, dat zij erop toezien dat deze controles zoveel mogelijk een “positief” resultaat opleveren in het kader van de strijd tegen de sociale fraude. Hierbij dient gesteld dat de controlekwaliteit constant toeneemt.

Met positieve controle wordt een controle bedoeld die als volgt wordt afgesloten :

- hetzij met een proces verbaal in de materie deeltijdse arbeid, tewerkstelling van vreemdelingen, Dimona, Limosa of sociale zekerheid;
- hetzij met een “geschil” of een proces verbaal in de materie werkloosheid;
- hetzij met het overmaken van controlegegevens aan het RIZIV of aan de RVP wanneer er gegronde twijfel bestaat over de situatie van de gecontroleerde persoon;
- hetzij met een niet-melding door een hoofdaannemer van een werf of van een onderaannemer tewerkgesteld op een werf (enkel in de bouwsector – art. 30bis/30ter van de wet van 27 juni 1969).

In bijlage kan u een overzicht vinden van de in 2014 uitgevoerde controles van de arrondissementscellen.

c. Verbetering van het werk van de arrondissementscellen

Deze doelstelling betreft voornamelijk:

- de uitwisseling van informatie « niet aangegeven arbeid » tijdens de celvergaderingen;
- de optimale voorbereiding van controles door het zeer gericht bepalen van de controledoelgroep welke ook om een doelmatige inzet van controlepersoneel vraagt;
- het onderzoek van de kwaliteit van de vaststellingen en van de gevolgen (strafrechtelijke gevolgen, enz.) die aan de controles dienen gegeven te worden.

Federale sociale inspectiediensten

In het kader van de strijd tegen de sociale fraude en de illegale arbeid, zijn de federale sociale inspectiediensten vertegenwoordigd in de arrondissementscellen.

a. De sociale inspectie

De Sociale Inspectie van de FOD Sociale Zekerheid staat in voor een correcte aangifte aan de sociale zekerheid van de prestaties en van de vergoedingen van werknemers. De aanpak is zowel administratief als strafrechtelijk.

Organisatie: De dienst is territoriaal georganiseerd in negen «regio's». Elke regio is voorzien in «gespecialiseerde cellen»: de Cel grensoverschrijdende fraude, de Cel grote ondernemingen, de Cel mensenhandel en de Algemene cel (voor de dossiers op basis van een klacht en voor de meeste dossiers op initiatief van de arbeidsauditeur) en de Coördinatiecel (administratieve controles).

De Controlediensten van de Sociale Inspectie zijn samengesteld uit technisch experts – sociaal controleurs (niveau B) en attachés – sociaal inspecteurs (niveau A).

Overzicht van het personeelsbestand (fysiek personeel - voltijds equivalenten):

April 2015	Fysiek personeel	Voltijds equivalenten
Sociaal Controleurs	190	175,71
Sociaal Inspecteurs	45	40,95
TOTAAL	235	216,66

Belangrijkste specifieke bevoegdheden: De Sociale Inspectie richt zich voornamelijk op de strijd tegen de sociale fraude in al zijn vormen (mensenhandel, sociale dumping, ernstige en/of georganiseerde sociale zekerheidsfraude, het niet aangeven van de werknemers of van hun prestaties en van bepaalde vergoedingen aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en aan de voor de Plaatselijke en Provinciale Overheden). De regularisaties en de bijkomende aangiften worden aan de RSZ geadresseerd. Bij het vaststellen van zware inbreuken (zwartwerk, enz.) of weigering tot regularisatie door de werkgever (vakantiegeld, enz.), wordt hiervoor pro justitia opgesteld dewelke overgemaakt wordt aan de arbeidsauditoraten.

De specifieke bevoegdheden van de Sociale Inspectie zijn de volgende:

- sociale zekerheid (aangiften van prestaties en loon van werknemers);
- ziekte- en invaliditeitsverzekering;
- kinderbijslag voor werknemers;
- jaarlijkse vakantie;
- arbeidsongevallen;
- deeltijdse arbeid;
- erkenning van sociale secretariaten (in samenwerking met de RSZ).

85% van de activiteiten van de Sociale Inspectie worden aan de strijd tegen de sociale fraude besteed.

b. Toezicht Sociale Wetten

Deze dienst van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg komt tussen bij de individuele betrekkingen tussen een werkgever en zijn werknemers. Zijn aanpak is tegelijk administratief en strafrechtelijk. Bij vaststelling van zware inbreuken of weigering tot regularisatie door de werkgever (betaling van loon, enz.), wordt voor deze inbreuken pro justitia opgesteld en dewelke aan de arbeidsauditoraten worden overgemaakt.

Organisatie: De dienst TSW is territoriaal georganiseerd in 22 directies (dit zijn locaties), zijnde 31 directies + 2 directies vervoer + 9 directies netwerk covron, over gans het land. Deze dienst omvat eveneens de Cel Bedrijfsorganisatie (toezicht op de naleving van de verplicht te verstrekken financiële en economische informatie aan de ondernemingsraad).

TSW beschikt over 200 sociaal controleurs in VTE (niveau B) ondersteund door 35 inspecteurs (niveau A) in de vestigingen van TSW over heel het land. Het betreft, als men dan geen rekening houdt met de effectieve afwezigheden, 39 inspecteurs (A) en 237 controleurs (B).

Belangrijkste specifieke bevoegdheden

- bescherming van het loon;
- naleving van de arbeidsduur, zondagsrust en feestdagen, alsook de regels inzake nachtarbeid, kinderarbeid en moederschapbescherming;
- naleving van de collectieve arbeidsovereenkomsten (toekenning verplaatsingskosten, diverse premies, bijkomend verlof, enz.);
- opstellen van het arbeidsreglement;
- oprichten van overlegorganen in ondernemingen;
- naleving van de wettelijke bepalingen inzake deeltijdse arbeid, uitzendarbeid en terbeschikkingstelling;
- controle op de regels inzake loopbaanonderbreking, outplacement, brugpensioenen;
- controle op de reglementering «vervoer»;
- adviseren inzake arbeidsovereenkomsten;
- registratie van aannemers;
- discriminatie;
- dienstencheques.

c. Inspectie RSZ

Deze dienst is belast met het toezicht op de werkgevers wat betreft de correcte aangifte van prestaties en vergoedingen van werknemers. De dienst geeft voornamelijk de voorkeur aan een administratieve aanpak, gezien de specifieke opdrachten van inzameling van administratieve gegevens en inning van sociale bijdragen eigen aan de RSZ. Evenwel kan, net zoals bij de twee voornoemde inspectiediensten, de aanpak ook strafrechtelijk zijn.

Organisatie:

- 3 directies « werkgevers » : één voor de werkgevers in het Waalse landsgedeelte, één voor de werkgevers in Vlaanderen en één voor de werkgevers uit de Brusselse regio.
- 1 directie inspectie sociale dienstverrichters (waaronder de erkende sociale secretariaten en dienstverlenende bedrijven);
- 1 directie risicobeheer.

Overzicht van het personeelsbestand:

Sociaal inspecteurs (niveau A & B): 194 VTE (fysieke personen) & 166 VTE (effectieve prestaties)

Opgesplitst geeft dit:

- **niv. A:** 36 VTE (betaald) en 31 VTE (effectieve prestaties)
- **niv. B:** 158 VTE (betaald) en 135 VTE (effectieve prestaties)

Belangrijkste specifieke bevoegdheden

De sociale zekerheid (aangifte van prestaties en vergoedingen van werknemers) waaronder ook meer specifiek:

- het nazicht op de naleving van de reglementering "artikel 30bis"/artikel 30ter" inzake de melding van werken in onroerende staat , met een zicht op de opdrachtgever, de gemelde aannemer(s) en de eventuele onderaannemer(s)aan de RSZ;
- het opstellen van aangiften wanneer de werkgever niet heeft voldaan aan zijn verplichtingen binnen de daartoe vooropgestelde wettelijke termijnen;
- de controle van erkende sociale secretariaten;
- de onderzoeken bij curatoren in geval van falings.

d. Inspectie RVA

De inspectie van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) onderzoekt de conformiteit van de verklaringen afgelegd i.v.m. werkloosheidsverzekering, loopbaanonderbreking en het stelsel voor werknemers met bedrijfstoelag. De inbreuken vastgesteld bij werklozen of gelijkgestelden, worden overgemaakt aan de Dienst Betwiste Zaken van de RVA voor het toepassen van een administratieve sanctie. Bij het vaststellen van kwaad opzet wordt een pro-justitia opgesteld en overgemaakt aan het arbeidsauditoraat voor strafrechtelijke behandeling.

Voor de inbreuken begaan door werkgevers kan naargelang de situatie pro-justitia worden opgesteld, een verwittiging worden gegeven of een termijn voor regularisatie worden voorgesteld.

Organisatie

Er bestaat momenteel een inspectiedienst per werkloosheidsbureau. In totaal telt de RVA als VTE 232,82 sociaal controleurs (niveau B) op het terrein en 28,8 sociaal inspecteurs (niveau A). Daarvan werken 10,8 sociaal controleurs en 5 sociaal inspecteurs op het hoofdbestuur van de RVA.

Belangrijkste specifieke bevoegdheden

- de controle op de werkplaats om personen op te sporen die gelijktijdig een werkloosheidsuitkering en een niet-toegelaten inkomen uit arbeid cumuleren;
- werkloosheidsreglementering, stelsel voor werknemers met bedrijfstoeslag, loopbaanonderbreking en tijdskrediet, Fonds voor de sluiting van ondernemingen, controle dienstencheques.

e. RSVZ

De inspectiedienst van het RSVZ

De Inspectiedienst is in hoofdzaak belast met een reeks van controleopdrachten met betrekking tot de rechten en plichten van de zelfstandigen en dit niet enkel voor de interne diensten van het Rijksinstituut maar ook voor de partners of andere instellingen en openbare diensten zoals de federaties van de ziekenfondsen, de sociaalverzekeringsfondsen, de Commissie voor vrijstelling van bijdragen en de Raad voor uitbetaling van de voordelen.

Organisatie

De dienst inspectie maakt onderdeel uit van de directie VOB-INS-INT en heeft medewerkers op de centrale administratie en in de 12 gewestelijke kantoren.

De inspectietaken worden momenteel uitgevoerd door:

- 7 sociaal inspecteurs (6,8 VTE) – niveau A
- 44 sociaal controleurs (43,4 VTE) – niveau B

Belangrijkste specifieke bevoegdheden

- opsporingsopdrachten op basis van inkomstengegevens, toegestuurd door de Administratie der belastingen, waarvoor bij de inkomstenverdeling geen aansluiting bij een sociaal verzekeringsfonds teruggevonden werd;
- opdrachten aangaande betwistingen van de verzekeringsplicht of de juiste periode van verzekeringsplicht;
- opdrachten in het kader van de fictieve aansluitingen;
- aanvragen om gelijkstelling wegens ziekte-, studie- of leerperiodes, alsook van periodes van oproeping of wederoproeping onder de wapens of van voorlopige hechtenis;

- aanvragen om voortgezette verzekering of regularisatie van bijdragen in geval van aangifte van arbeidsongeschiktheid, onderzoeken naar de stopzetting van de persoonlijke taken uitgeoefend door de zelfstandige en dit op vraag van de geneesheer-adviseur van het organisme;
- opdrachten met betrekking tot de toegelaten bezigheid op vraag van de directie pensioenen
- opdrachten met tot doel een betere inning van de sociale bijdragen en de vennootschapsbijdragen.

f. Inspectiedienst van het RIZIV

Het RIZIV organiseert, beheert en controleert de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen bij ziekte en moederschap (GVU) in België. Het staat onder het toezicht van de minister van Sociale Zaken. Daarnaast organiseert het RIZIV ook het overleg tussen de verschillende actoren van de verzekering GVU: ziekenfondsen, zorgverleners, werkgevers- en werknemersorganisaties. Voor de controle beschikt het RIZIV over inspecterend personeel.

Organisatie

De 2 controlediensten van het RIZIV zijn de Dienst voor administratieve controle (DAC) en de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle (DGEC).

De dienst administratieve controle beschikt over 22 sociale controleurs en 40 sociale inspecteurs. De DAC beschikt over 22 sociale controleurs die als missie hebben om onderzoeken op het terrein te verrichten zoals andere inspectiediensten van andere OISZ dit ook doen met het oog op de bestrijding van zwartwerk gerechtigden op een uitkering van arbeidsongeschiktheid. Ze stellen inbreuken vast, maken processen-verbaal van vaststelling op met het oog op het recupereren van de onterecht uitbetaalde uitkeringen door ziekenfondsen en passen administratieve sancties toe. Rekening houdend met intensifiëring van acties op dit vlak zoals gevraagd door de regering en de verzwaring van de sancties van toepassing op de sociaal verzekerden, is het aantal van 22 voor heel België te beperkt. Wij hebben op dit vlak een versterking met 15 personen gevraagd.

Belangrijkste specifieke bevoegdheden

De controle van de verzekering GVU heeft een dubbel doel: de reglementering correct laten toepassen en fraude voorkomen, zowel in de sector van de geneeskundige verzorging als in de sector van de ziekte- en moederschapsuitkeringen. Die controle richt zich tot de zorgverleners, de verzekerden en de ziekenfondsen.

De missie van DAC bestaat erin de wijze waarop de ziekenfondsen de regelgeving inzake gezondheidszorg en de daarop betrekking hebbende vergoedingen uniform toepassen. Het DAC is tevens verantwoordelijk voor het opzetten van een financieel aansprakelijkheidssysteem van de verzekeringsinstellingen en dit meer specifiek op het variabele gedeelte van hun administratieve kosten. Om dit te kunnen doen, worden er door de sociale inspecteurs van de DAC, in de ziekenfondsen, via 'externe' audits, thematische controles georganiseerd, die de door de ziekenfondsen ten onrechte betaalde uitkeringen dienen te detecteren en die vervolgens moeten worden teruggevorderd.

Ze schrijven verslagen en formuleren aanbevelingen inzake de financiële responsabilisering van verzekeringsinstellingen. Ze detecteren ook verboden cumulaties, door het kruisen van gegevens, berekenen de onterecht uitbetaalde uitkeringen die door de ziekenfondsen terug te vorderen zijn met betrekking hebben op fictieve woonplaatsen, fictieve aansluitingen aan het stelsel en illegaal verblijf. Deze activiteit in de strijd tegen de sociale fraude omvat ongeveer 30% van de activiteit van de inspecteurs.

De DGEC is verantwoordelijk voor de controle van zorgverleners en verzorgingsinstellingen en gaat na of ze de bepalingen van de VGVU-wet (Verzekering Geneeskundige Verzorging en Uitkering) met betrekking tot gezondheidszorg respecteren. Een deel van hun activiteiten is ook gewijd aan de bestrijding van fraude bij zorgverleners (zie inhoud tekst -Anti fraude commissie).

g. FAMIFED

Dienst monitoring Famifed

De dienst monitoring FAMIFED is hoofdzakelijk belast met het beheer van de gegevensdatabank, meer bepaald het kadaster van Kinderbijslag (verwijzingsrepertorium) en van de elektronische berichten met authentieke bron

Organisatie

De dienst monitoring telt 10,90 VTE. De dossiers fraudepreventie, zijn dossiers die samen met de andere dossiers behandeld worden en de VTE's van de dienst houden zich dus niet enkel met deze dossiers bezig.

Belangrijkste specifieke bevoegdheden

De dienst monitoring verzekert het beheer van het Kadaster van Kinderbijslag welke een gegevensbank is gecreëerd en beheerd door FAMIFED, die alle actoren in alle dossiers samenbrengt. Als middel in de strijd tegen de sociale fraude, verzekert de dienst monitoring de opvolging van de preventie inzake cumuls via een permanente cross control tussen toekenningsgegevens en de werkelijkheid en dit via een geautomatiseerde procedure welke elke dubbele betaling voor eenzelfde kind gedurende eenzelfde periode weigert.

Sociaal toezicht Famifed

De sociale controles bij de gezinnen thuis vormen een aanvulling op een preventiebeleid via een Kadaster en via het verkrijgen van gegevens van authentieke bronnen van andere sectoren, omdat bepaalde essentiële gegevens om het recht op kinderbijslag vast te stellen niet automatisch doorgestuurd worden, zoals het inkomen of de werkelijke gezinssituatie.

Organisatie

De dienst Sociaal Toezicht van FAMIFED telt 23,8 VTE in 2014. Van het personeel van die dienst, die vier secretariaatsmedewerkers heeft, voeren 22 VTE (2 sociaal inspecteurs en 20 sociaal controleurs) werkelijk de huisbezoeken uit voor de betaalinstanties, met uitzondering van de RSZPPO die een eigen inspectiedienst heeft. In 2015 is een versterking voorzien met 2 extra sociale inspecteurs (niveau A), 1 extra sociaal controleur (niveau B) en 2 administratieve assistenten (niveau C).

Belangrijkste specifieke bevoegdheden

Tijdens huisbezoeken onderzoekt FAMIFED of de voorwaarden om kinderbijslag toe te kennen nog vervuld zijn.

De medewerkers van FAMIFED die instaan voor de huisbezoeken zorgen ervoor dat de Algemene Kinderbijslagwet wordt nageleefd. Zoals hierboven vermeld beschikken ze over de vereiste bevoegdheden. Die controle maakt het dus mogelijk na te gaan of de gezinssituatie zoals voorgesteld door de gegevens van authentieke bronnen of aangegeven via formulieren overeenstemt met de werkelijke gezinssituatie zoals blijkt uit het huisbezoek. Als die twee situaties niet overeenstemmen, kan er sprake zijn van kinderbijslagfraude.

Cel Fraude Famifed

In oktober 2013 heeft FAMIFED een cel Sociale Fraude opgericht. Die cel heeft de opdracht om elk dossier in verband met sociale fraude specifiek en doorlopend te beheren.

Organisatie

In 2014 telt de cel Sociale Fraude 2 VTE (1 niveau B en 1 niveau C). In 2015 is een versterking voorzien met 1 niveau B.

Belangrijkste specifieke bevoegdheden

Die cel heeft de opdracht om elk dossier in verband met sociale fraude specifiek en doorlopend te beheren, in samenwerking met de interne partners (het secundair netwerk) en de externe partners (Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst, openbare instellingen van sociale zekerheid, arbeidsauditoraten). De cel Sociale Fraude verbindt er zich eveneens toe om de vragen om informatie van de arbeidsauditoraten en de politiezones in het kader van de strijd tegen domiciliefraude te beantwoorden. FAMIFED heeft de instructies over de maatregelen ter bestrijding van kinderbijslagfraude verspreid onder de kinderbijslagdossierbeheerders.

h. Inspectiediensten van de gewesten en de gemeenschappen

De gewestelijke tewerkstellingsinspectiediensten van het Waalse Gewest, van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, van de Vlaamse Gemeenschap en de Inspectie van de Dienst Tewerkstelling, Gezondheid en Sociale Zaken van het Ministerie van de Duitstalige Gemeenschap zijn bevoegd voor de geregionaliseerde sociale wetgevingen, waaronder de toekenning en de controle op de arbeidskaarten voor buitenlandse werknemers in België.

Ze nemen regelmatig deel aan controleacties die door de federale sociale inspectiediensten gevoerd worden met het oog op de controle van buitenlandse werknemers tewerkgesteld in België, alsook aan een aantal acties van de arrondissementscellen.

Behalve de controle van buitenlandse werknemers (arbeidskaart), hebben deze gewestelijke diensten geen specifieke bevoegdheid inzake illegale arbeid en sociale fraude, materies die toebehoren aan de federale sociale inspecties.

i. Het Openbaar Ministerie bij de arbeidsjurisdicties

Het Openbaar Ministerie bij de arbeidsjurisdicties is samengesteld uit magistraten van het arbeidsauditoraat en van het arbeidsauditoraat-generaal die hun ambt vervullen binnen het rechtsgebied van de rechtbank waaraan zij verbonden zijn.

De magistraten van de arbeidsauditoraten hebben burgerrechtelijke en strafrechtelijke opdrachten.

Strafrechtelijke opdracht van het Openbaar Ministerie bij de arbeidsjurisdicties

Het arbeidsauditoraat voert de richtlijnen uit van het strafrechtelijk beleid van de Minister van Justitie en van het College van Procureurs-generaal.

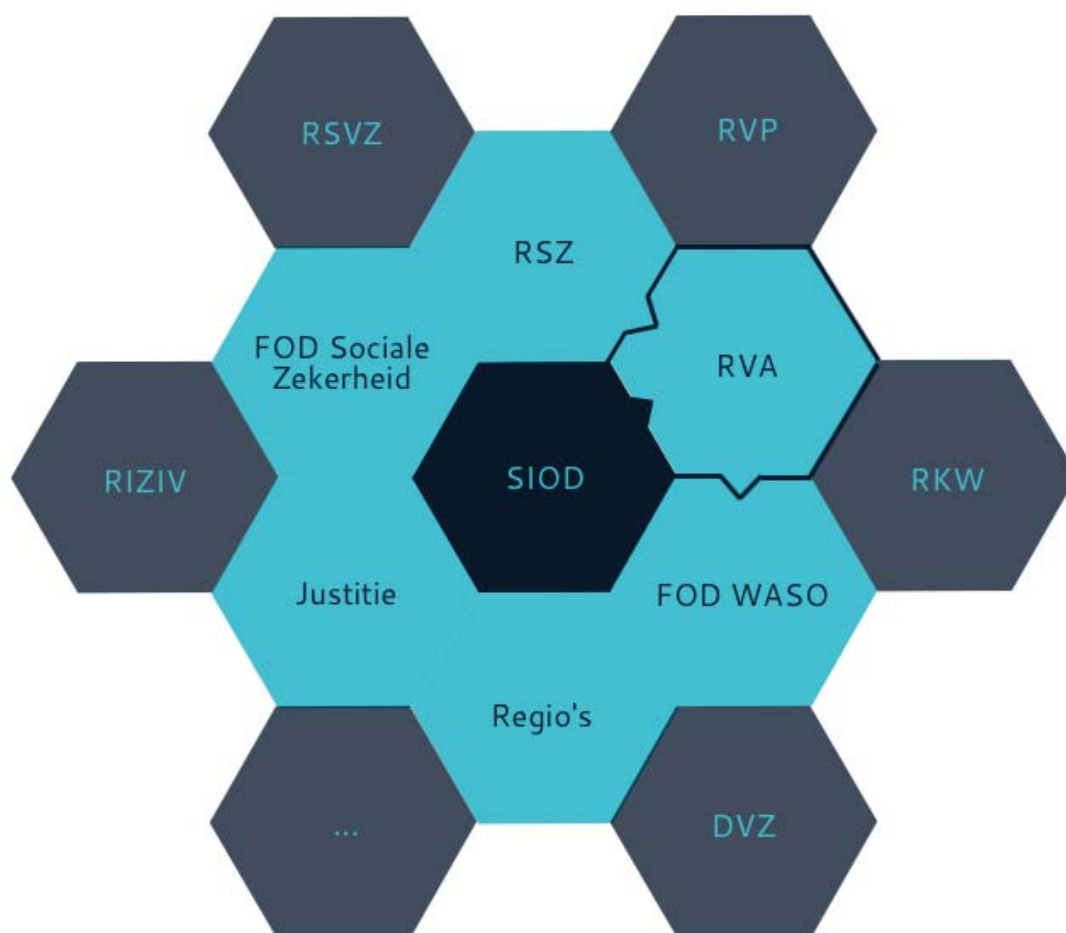
De arbeidsauditeur zit de arrondissementscel voor.

In de uitoefening van deze opdracht kunnen de auditeurs:

- onderzoeken of aanvullende onderzoeken vragen aan de sociale inspectiediensten,
- het dossier in onderzoek stellen,
- strafrechtelijke vervolgingen instellen bij de correctionele rechtbank en de politierechtbank,
- de betaling van een minnelijke schikking voorstellen (de bedragen worden door de arbeidsauditeur vastgesteld binnen de wettelijke grenzen daartoe bepaald),
- zonder gevolg klasseren en in voorkomend geval de zaak doorzenden naar de ambtenaar van de Afdeling van de juridische studiën, de documentatie en de geschillen van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (Directie van de administratieve geldboeten), die bevoegd is om een administratieve geldboete op te leggen,
- een burgerlijke vordering instellen bij de arbeidsrechtbank.

De uitoefening van de strafvordering vormt een van de opdrachten van het openbaar ministerie en zelfs zijn belangrijkste opdracht in strafzaken. Voor de inbreuken op de sociale wetgeving wordt de vervolging door de arbeidsauditeur uitgeoefend voor de correctionele rechtbanken. Voor bepaalde materies die het vervoer betreffen, kan de auditeur een aantal specifieke vervolgingen uitoefenen voor de politierechtbank.

Wanneer beroep wordt aangetekend stellen de magistraten van het arbeidsauditoraat-generaal de vervolging in voor het hof van beroep.

HOOFDSTUK 1

GEMEENSCHAPPELIJKE ACTIES

1. Strijd tegen niet-aangegeven arbeid en bijdragefraude
2. Strijd tegen de verboden cumul van uitkeringen of van inkomsten
3. Strijd tegen schijnzelfstandigen – schijnwerknemers – en valse onderaanneming
4. Controle van tijdelijke werkloosheid
5. Strijd tegen frauduleuze onderwerping aan de sociale zekerheid
6. Strijd tegen fictieve domiciliëring
7. Strijd tegen de georganiseerde fraude op het vlak van de sociale zekerheidsbijdragen
8. Strijd tegen bijstandsfraude

Dit hoofdstuk geeft de belangrijkste acties weer gericht op de strijd tegen de sociale fraude en gevoerd door ten minste twee sociale inspectiediensten en welke omwille van dit feit een gecoördineerde aanpak vereisen.

*Voorafgaande opmerking: het actieplan dat betrekking heeft op de onderzoeken uitgevoerd **door de arrondissementen**, is slechts een onderdeel van de verschillende beheersovereenkomsten van de verschillende federale sociale inspectiediensten inzake de strijd tegen de sociale fraude. Dit plan beoogt slechts een onderdeel van het geheel aan controles uitgevoerd door de federale sociale inspectiediensten. Deze opmerking is van belang gezien regelmatig sommige “externe” analyses de strijd tegen de sociale fraude in België beperken tot enkel de controleacties uitgevoerd door de arrondissementen, wat totaal verkeerd is.*

1. Strijd tegen de niet-aangegeven arbeid en bijdragefraude

De strijd tegen verschillende vormen van niet aangegeven werk moet zoals de voorbije jaren worden voortgezet, maar mag niet beperkt blijven tot een repressieve aanpak.

Zij moet worden aangevuld met stimulansen die niet aangegeven werk minder aantrekkelijk maken, zoals:

- verlaging van de sociale lasten voor ondernemingen;
- versoepeling van de mogelijkheid beroep te doen op Gelegenheidsarbeid (horeca, land- en tuinbouw, enz.);
- mogelijkheid om goedkoper bijkomend werk te verrichten (horeca, eventueel bouw en distributie).

Zij moet eveneens gepaard gaan met efficiënte controle-instrumenten, zoals:

- geregistreerde kassa's, die vanaf 2016 verplicht worden in de horeca;
- aanwezigheidsregistratie op bouwerven van meer dan € 800.000;
- enz.

De strijd tegen de niet aangegeven arbeid dient hier begrepen te worden als de controle op werknemers die:

- hetzij geheel, hetzij deels niet zijn aangegeven aan de sociale zekerheid (schijndeeltijdsen, zwarte overuren, enz.);
- onrechtmatig het inkomen uit hun arbeid cumuleren met een sociale uitkering (leefloon, werkloosheidsuitkering, invaliditeitsuitkering, enz.);
- het slachtoffer zijn van economische uitbuiting (mensenhandel);
- als buitenlander in België worden tewerkgesteld zonder verblijfs- en/of arbeidsvergunning en zonder te zijn aangegeven aan de sociale zekerheid (hetzij in België, hetzij in hun land van oorsprong).

Op arbeidsplaatsen met een hoger risico op fraude zullen (door middel van datamining) gerichte controles plaatsvinden. Deze gerichte onderzoeken worden op de arbeidsplaats gevoerd (werven, restaurants, handelszaken, garages, enz.) om er de tewerkgestelde werknemers te controleren. Om een multidisciplinaire aanpak te bevorderen en om ten volle te kunnen profiteren van de beschikbare personeelsbezetting, worden de onderzoeken van de arrondissementen gemeenschappelijk gevoerd door de sociale inspectiediensten en dit geheel in het kader van een doelmatige inzet van het controlepersoneel. Eens de controle is uitgevoerd, dient een gestructureerde uitwisseling van informatie te gebeuren over de te verlenen gevolgen en over de controleresultaten tussen de diensten die aan de controle hebben meegewerkt alsook een gegevensuitwisseling met de diensten van de RVA² in het kader van de strijd tegen de uitkeringsfraude en met het RSVZ in het kader van de strijd tegen de frauduleuze arbeid van zelfstandigen.

1. Actiepunt: Uitvoering geven aan de kwantitatieve doelstellingen van de arrondissementen in 2015 inzake de strijd tegen niet-aangegeven arbeid:

- doelstelling totaal: 9.935 controles, m.n.:
 - doelstelling bouwsector: 2.400 controles;
 - doelstelling HORECA: 1.800 controles;
 - doelstelling schoonmaaksector: 200 controles;
 - saldo: vrij in te vullen

De verdeling per gerechtelijk arrondissement voor de sectoren bouw, HORECA en schoonmaak, beantwoordt aan de socio-economische werkelijkheid van elk gerechtelijk arrondissement, aan de beschikbare mankracht aan controlepersoneel alsook aan de bezorgdheid van de Regering om een evenwichtige behandeling op het niveau van gecontroleerde ondernemingen na te streven.

Voor meer details wordt verwezen naar volgende tabel

² En eventueel het RIZIV, FAMIFED en de RVP.

Verdeling van de controles per arrondissementscel

Cellen	Controles «niet aangegeven werk»	Bouw	HORECA	Schoonmaak
Antwerpen	816	182	175	15
Brugge - Veurne	596	133	177	12
Brussel	911	206	246	15
Charleroi - La Louvière	410	91	88	9
Dendermonde	474	108	65	8
Gent - Oudenaarde	678	148	133	20
Halle - Vilvoorde	387	85	65	8
Huy - Waremmes	216	49	23	7
Kortrijk - Leper	561	127	88	10
Limburg	1213	417	128	10
Luik	685	153	108	11
Leuven	500	116	66	10
Luxemburg	235	52	55	8
Mechelen	330	106	55	8
Bergen - Doornik	600	135	88	8
Namen - Dinant	313	64	65	15
Nijvel	288	64	55	8
Turnhout	434	100	65	10
Eupen - Verviers	288	64	55	8
EINDTOTAAL	9.935	2.400	1.800	200

Uitvoering maatregel: SIOD in samenwerking met verschillende diensten

2. Actiepunt: Gegevensuitwisseling. De arrondissementale cellen bezorgen na de acties de gegevens aan de meewerkende diensten en aan de RVA en het RIZIV in het kader van de strijd tegen de uitkeringsfraude, en anderzijds aan het RSVZ.

Deze informatie-uitwisseling zal het voorwerp uitmaken van een semestriële evaluatie om de gevolgen te kunnen meten die er door de verschillende instellingen aan werden gegeven.

Uitvoering maatregel: SIOD in samenwerking met de verschillende diensten

3. Actiepunt: Sectorale aanpak

a) Een deel van de voorziene controles moet zich toespitsen op de bouwsector die op een relatief eenvormige wijze aanwezig is in het hele land. De keuze van deze sector is niet vernieuwend, maar wordt opgedrongen vooreerst omwille van de hoge graad van onregelmatigheden die er worden vastgesteld, maar ook omwille van de vraag van de sector zelf. In dat verband moet verwezen worden naar het verzoek van de bouwsector geconcretiseerd in het samenwerkingsakkoord dat is afgesloten tussen SIOD en de sector. Het aantal in 2015 minimaal te verrichten controles in de bouwsector werd voor elke arrondissementcel vastgelegd.

b) Voor deze activiteitensector worden ook controleacties voorzien buiten de “gewone” werkuren (nl. s 'avonds en tijdens het weekend)

Uitvoering maatregel: SIOD en arrondissementcellen

3.1. Actiepunt: controles op openbare werven en controles door toezicht welzijn op het werk (TWW) en controles door de economische inspectie

a) In de bouwsector wordt een aantal **openbare werven** gecontroleerd, beoogd door de wet van 24 december 1993 op de overheidsopdrachten en sommige opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten.

b) de inspecties Toezicht op welzijn op het Werk onderzoeken hoe ze hun specifieke controles voor de bouwsector, zoals de sector vraagt in het kader van de ronde tafel, kunnen uitbreiden.

c) **structurele samenwerking met de** economische inspectie in het kader van de arrondissementcellen (AC) onderzoeken.

Uitvoering maatregel: SIOD, TWW, Economische inspectie en de arrondissementcellen. minister Peeters en staatssecretaris Tommelein (punt c).

3.2. Actiepunt: controles in de schoonmaak. Een tweede prioritaire sector vormt de schoonmaaksector, gezien het aantal vaststellingen van inbreuken wegens ‘zwartwerk’ en de vaststellingen van inbreuken ‘valse onderwerpen’ in de schoonmaaksector.

Uitvoering maatregel: SIOD en de arrondissementcellen

3.3 Actiepunt: In de **vleessector** (slachthuizen en uitsnijderijen), waar zware fraude welig tiert (illegale tewerkstelling, schijnstatuten, valse detacheringen, onwettige terbeschikkingstelling, ketens van malafide onderaannemers, enz.) worden ook in 2015 in het kader van de uitvoering van het samenwerkingsprotocol met de genoemde sector gerichte controles verricht.

Uitvoering maatregel: SIOD en de arrondissementcellen

3.4. Actiepunt: Daarnaast zal voor de **vleessector** duidelijk aangegeven worden op welke plaatsen art. 30ter van de wet van 27 juni 1969 van toepassing zal zijn. Deze plaatsen zullen in het K.B. van 22 oktober 2013 gespecificeerd worden, zijnde slachthuizen, versnijderijen en bedrijven die vleesproducten bereiden en die hiervoor erkend zijn door het FAVV. De sociale partners uit de vleessector zijn ook van oordeel dat de dagelijkse aanwezigheidsregistratie noodzakelijk is om gepaste controles mogelijk te maken. Om dit mogelijk te maken dient de aanwezigheidsregistratie in wet van 4 augustus 1996 uitgebreid te worden naar de vleessector. Deze registratie moet toelaten alle actoren in kaart te brengen om en wordt op die manier een efficiënt instrument in de opsporing van en de strijd tegen de fraude.

Uitvoering maatregel: ministers Peeters en Borsus (FAVV) en staatssecretaris Tommelein m.b.t. de reglementering; SIOD en arrondissementscellen m.b.t. de controles

3.5. Actiepunt: controles in andere sectoren. Buiten de bovengenoemde sectoren zetten de diensten hun gerichte controles voort in gevoelige sectoren, zoals de taxi's, tuinbouw, de detailhandel, de ambachtelijke bakkerijen, of bij 'recidiverende' werkgevers, die reeds eerder strafrechtelijk veroordeeld werden, een minnelijke schikking of een administratieve boete opliepen.

Uitvoering maatregel: SIOD en de arrondissementscellen.

3.6. Actiepunt: deelname van AC aan acties sociale dumping. Tevens zullen de arrondissementscellen steun bieden bij een aantal grootschalige controles (bouwwerven, enz.) aangevraagd door de gespecialiseerde cellen van sommige inspectiediensten inzake grensoverschrijdende fraude.

Uitvoering maatregel: SIOD en de arrondissementscellen

3.7. Actiepunt: controles in de horeca. De sector HORECA zal verder gecontroleerd worden, gezien de vele vaststellingen van zwartwerk. 2015 moet echter als een overgangsjaar beschouwd worden en dit in afwachting van de invoering van de elektronische kassa (witte kassa). In 2014 werden 2.650 opgelegde acties voorzien terwijl 1.800 opgelegde acties voorzien worden in 2015.

Uitvoering maatregel: SIOD en de arrondissementscellen

3.8. Actiepunt: Controles in het goederenvervoer. Daarnaast zal er verder gecontroleerd dienen te worden in de sector van het goederenvervoer over de weg. Hierbij dient aandacht te zijn voor de aanbevelingen van het Rekenhof. De acties in het kader van het actieplan wegvervoer en het actieplan Sociale Fraude dienen beter afgestemd te worden op elkaar.

Uitvoering maatregel: SIOD en de gespecialiseerde diensten van FOD WASO, FOD MOBILITEIT en de FOD Sociale Zekerheid; ministers De Block, Galant, Peeters en Borsus (FAVV).

3.9. Actiepunt: controles in de taxi-sector. Wat de taxisector betreft zal verder toegekeken op de naleving van de regels en dit met de bedoeling om een einde te maken aan de oneerlijke concurrentie van de taxibedrijven die de spelregels niet naleven ten aanzien van de bedrijven die de minimumnormen wel naleven. Daartoe zullen in de grootsteden 30 controleacties worden uitgevoerd.

Uitvoering maatregel: SIOD en de arrondissementscellen van de grootsteden; Staatssecretaris voor bestrijding sociale fraude + regionale mobiliteitsministers Smets, Weyts en Di Antonio

4. Actiepunt: kwalitatieve aanpak. Aan de arrondissementscellen wordt gevraagd er op toe te zien dat de gerichte controles in het kader van de strijd tegen de sociale fraude zoveel mogelijk een positief gevolg hebben. Ten minste 28 % van de in 2015 uit te voeren controles moeten leiden tot een positief resultaat .

Uitvoering maatregel: SIOD en de arrondissementscellen

2. Strijd tegen de verboden cumulatie van uitkeringen of van een uitkering en inkomsten

De kruising van de databases op het niveau van de verschillende sociale zekerheidsinstellingen (RVA, RIZIV, RSVZ, RSZ) moet verder worden doorgedreven om in de eerste plaats te voorkomen dat verschillende tegemoetkomingen die onderling of met de situatie van de sociaal verzekerde onverenigbaar zijn, tegelijkertijd worden uitbetaald. Hoe meer dergelijke cumulaties aan de bron kunnen worden vermeden, hoe minder er finaal repressief en sanctionerend opgetreden dient te worden. Naast datamatching wordt ook aan datamining gedaan.

5. Actiepunt: “Datamining van de sociaal verzekerde”. Het project “datamining van de sociaal verzekerde” wordt hernomen. Doel is om risicoprofielen te detecteren die aanleiding kunnen geven tot verdere gerichte onderzoeken bij het opsporen van potentiële misbruiken.

Uitvoering maatregel: SIOD en OISZ ; staatssecretaris Tommelein en de bevoegde vakministers

6. Actiepunt: Doelgerichte controles. In 2015 zullen de RVA en het RIZIV (DAC) de doelgerichte controles verder zetten welke georganiseerd worden na kruising van databanken (datamatching) om volgende cumulaties op te sporen:

- De cumulatie van een inkomen (als werknemer of als zelfstandige) met een sociale uitkering;
- De cumulatie van een uitkering met een andere uitkering (werkloosheid/ziekte);
- En dit zowel aan de bron (preventief) als ex post (repressief).

In de sector van de ziekte- en invaliditeitsverzekering, zullen in de loop van 2015 operaties datamatching worden uitgevoerd waardoor het mogelijk wordt om niet toegelaten werkhervattingen en verboden cumulaties tussen vergoedingen wegens primaire ongeschiktheid (eerste jaar van werkongeschiktheid) en invaliditeit (ongeschiktheid van lange duur) en inkomsten voorkomend uit een beroepsactiviteit op te sporen.

Deze kruising van gegevens worden gerealiseerd op basis van documenten van uitgaven voor primaire ongeschiktheid en voor invaliditeit en DMFA-gegevens.

In dit kader worden de ziekenfondsen, die belast zijn met de uitbetaling en de recuperatie van prestaties bij de verzekerden, aangespoord om hun detectieprocedures te versterken alvorens uit te betalen.

Dit soort controles gevoerd door het RIZIV speelt dus ook een preventieve rol voor de toekomst in de bijstandssector. Vandaag wordt er aan de bron al systematisch gecontroleerd op cumulaties tussen uitkeringen en tewerkstelling. Echter, in geval van werkhervatting wordt de invaliditeitsuitkering niet onmiddellijk stopgezet. Met de ziekenfondsen en eventueel de sociaal secretariaten wordt bekeken hoe deze processen efficiënter kunnen gemaakt worden.

Uitvoering maatregel: RIZIV+RVA

7. Actiepunt: Werkhervatting en onmiddellijk stopzetting ziekte- of arbeidsongeschiktheidsuitkeringen

Minister De Block zal bij de ziekenfondsen nagaan op welke wijze de ex post-controles evenals desgevallend de interne processen kunnen worden geoptimaliseerd.

Uitvoering Maatregel: RIZIV en ziekenfondsen; ministers De Block en Borsus

8. Actiepunt: Ontwikkeling van een fiscale flux met Famifed in 2015. Binnen dezelfde context zal FAMIFED in 2015 de uitwisseling van gegevens optimaliseren. Het accent zal voornamelijk worden gelegd op de realisatie van een gegevensstroom over de identiteit van de houder van een bankrekening (Febelfin), op de ontwikkeling van een fiscale flux en op de verbetering en de exploitatie van de bestaande gegevensstromen inzake de bronnen voor de toekenning van gewaarborgde familiale prestaties.

De ontwikkeling van een fiscale flux heeft als doel de ambtshalve beslissing ten voorlopige titel tot toekenning of tot weigering van sociale toeslagen te valideren en sociale toeslagen toe te kennen aan die families die, gezien hun socio-professionele zwakheid, er niet hadden om gevraagd, maar ook om de niet-verschuldigde bedragen op te sporen via de gegevens van authentieke bronnen.

Uitvoering maatregel: FAMIFED en Fiscale Administraties

9. Actiepunt: Verlenging referteperiodes. Om de verschillende uitkeringsstelsels fraudebestendig te maken zullen de referteperiodes voor de berekening van de uitkeringen verlengd worden. Zo zullen werkloosheids- en arbeidsongeschiktheids-uitkeringen berekend worden op een referteperiode van 12 maanden.

Uitvoering maatregel: ministers Peeters, De Block en staatssecretaris Tommelein

3. Strijd tegen schijnzelfstandigen – schijnwerknemers – en valse onderaanneming

De wet van 25 augustus 2012³, bedoeld om de schijnzelfstandigen en de schijnwerknemers strenger aan te pakken. Het invoeren van een mechanisme van het vermoeden van ondergeschiktheid op basis van (algemene en specifieke) criteria per activiteitssector zou de inspectiediensten moeten wapenen om meer doeltreffend het fenomeen van de schijnzelfstandigheid en schijnwerknemerschap te bestrijden.

TSW, SI, RSVZ en RSZ hebben een gezamenlijke controlemethodologie uitgewerkt. Vaststelling is dat de controles van de verhoren van de werknemers en zelfstandigen met een schijnstatuut heel lang duren en dat er tijdens de verhoren bovendien een beroep op tolken moet worden gedaan.

10. Actiepunt: Verderzetting controles schijnzelfstandigheid en monitoring ervan. De strijd tegen de schijnzelfstandigheid zal voor 2015 een prioriteit blijven. Een sectorale aanpak is hiervoor voorzien.

- Er worden minimaal 500 acties door de verschillende diensten uitgevoerd.
- Aan SIOD wordt per kwartaal een overzicht verstrekt van het aantal uitgevoerde controles door de verschillende diensten en de resultaten inzake “herkwalificatie”.

Uitvoering maatregel: SI, RSZ, TSW, RSVZ

11. Actiepunt: optimalisering onderzoeken schijnzelfstandigen en schijnwerknemers

Er wordt samen met de RSZ, de sociale inspectie en het RSVZ nagaan of er geen optimaliseringsmogelijkheden bestaan tussen deze instellingen bijvoorbeeld op het vlak van de uitvoering van onderzoeken naar schijnzelfstandigheid/schijnwerknemers. Dubbele onderzoeken moeten vermeden worden.

Uitvoering maatregel: SI, RSZ, RSVZ

12. Actiepunt: Evaluatie wet arbeidsrelaties. Tevens zal de Wet ter Regeling van de Arbeidsrelatie geëvalueerd dienen te worden, waarbij zowel de werking van de wet in het algemeen als de werking van de Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie in het bijzonder bekeken zal moeten worden. Daartoe zullen de ABC, de NAR en de Hoge Raad voor Zelfstandigen worden bevroegd.

Uitvoering maatregel: SIOD, TSW, SI, RSVZ, RSZ, ministers Peeters en Borsus en staatssecretaris Tommelein

³Tot wijziging van de programmawet van 2006 betreffende de aard van de arbeidsrelaties

13. Actiepunt: onderzoeken hoe misbruiken door “coöperatieve vennootschappen” kunnen worden aangepakt De laatste jaren heeft een nieuw fenomeen van schijnzelfstandigheid zich aanzienlijk uitgebreid in ons land: coöperatieve vennootschappen worden in België opgericht door buitenlandse (vooral Bulgaarse en Roemeense) ondernemers, waarbij zij gebruik maken van honderden van hun landgenoten als helpers en meewerkende vennoten, zogenaamde zelfstandigen, die in feite werknemers zijn. Uiteraard is dit oneerlijke concurrentie voor Belgische ondernemers, die veel zwaardere sociale (loon)lasten moeten betalen.

Uitvoering maatregel: ministers De Block en Borsus i.s.m. RSZ, SI en RSVZ

14. Actiepunt: voorstel om de strijd tegen schijnzelfstandigen en schijnwerknemers vanuit arbeidsrechtelijk perspectief aan te pakken. Dit is zeker nuttig in het kader van detachingsfraude wanneer er A1-verklaringen werden afgeleverd en we op SZ-vlak dus vastzitten): We vermelden in dit opzicht dat de wijziging van artikel 31,§1, alinea 2 en 3 van de wet van 24 juli 1987 (uitzendarbeid en terbeschikkingstelling) TSW zal toelaten om beter op te treden tegen de talrijke ongeoorloofde en/of onwettige terbeschikkingstellingen welke dikwijls de *modus operandi* uitmaken van twijfelachtige constructies van ondernemingen in internationale ketens. De controles en acties van TSW in dit domein zullen in omvang toenemen.

Uitvoering maatregel: TSW

4. Controle tijdelijke werkloosheid

15. Actiepunt: Controle op de tijdelijke werkloosheid.

- a) In 2015 zal de RVA de eerste aanvragen tijdelijke werkloosheid systematisch controleren (in hoofdzaak controles met preventief karakter).
- b) Daarnaast zullen er ook gerichte controles op basis van verschillende indicatoren (onder meer de informatie uitgaande van de RJV die toelaat een eventuele structurele tijdelijke werkloosheid te detecteren) en op basis van datamining worden uitgevoerd.
- c) Constructies waarbij Belgische werknemers in tijdelijke werkloosheid worden geplaatst om ze systematisch te laten vervangen door gedetacheerden dienen, onder meer via Limosa, gecontroleerd en bestreden te worden.
- d) Er zal onderzocht worden of het fenomeen van gelijktijdige aanvragen van tijdelijke werkloosheid en arbeidskaarten binnen dezelfde onderneming kan aangepakt worden.
- e) In geval de tijdelijke werkloosheid wordt geweigerd door de RVA, zullen SI en RSZ zich er van vergewissen dat de daaropvolgende aangiftes aan de sociale zekerheid ook worden uitgevoerd.

Uitvoering maatregel: RVA, regio's (D), RSZ en SI

5. Strijd tegen frauduleuze onderwerping aan de sociale zekerheid

Door middel van valse documenten (meestal valse C4) verwerven personen de valse verzekeraarbaarheid, de 'verzekerden' maken aanspraak op sociale zekerheidsprestaties zoals werkloosheidsuitkeringen, geneeskundige verstrekkingen, uitkeringen voor arbeidsongeschiktheid en kinderbijslag.

Deze fraude karakteriseert zich door de oprichting van een netwerk van fictieve ondernemingen (**misbruik vennootschapsstructuren**) welke verschillende werkwijzen gebruiken om de gebruikers van dit netwerk in het bezit te stellen van valse documenten.

Op deze manier kunnen deze gebruikers bedrieglijk aanspraak maken op tussenkomsten in het domein van de sociale zekerheid, en meer bepaald op werkloosheidsuitkeringen, arbeidsongeschiktheid en geneeskundige verstrekkingen.

De Belgische Openbare Instellingen van Sociale Zekerheid (OISZ) werken eensgezind en wisselen hun opsporingen onderling uit.

Nieuwe zaken van dit soort breiden constant uit waaronder veel met internationale aspecten (bv. voorlegging van valse U1 documenten of valse attesten van verstrekkingen van buiten de Europese Unie). Deze zaken zijn van een nooit geziene omvang.

16. Actiepunt: Beter monitoring Europese bemiddelingsprocedure. Misbruiken inzake detachering en A1 attesten op basis van concrete dossiers zullen door SIOD op kwartaalbasis aan de staatssecretaris gerapporteerd worden. De zgn. bemiddelingsprocedure over geschillen met A1 attesten moet aangewend worden zowel in het werknemersstelsel als het zelfstandigenstelsel.

Uitvoering maatregel: SIOD, RSZ, RSVZ, SI en FOD SZ

17. Actiepunt: Verderzetting acties valse onderwerpingen.

- In 2015 zullen de inspectiediensten (in samenwerking met de gerechtelijke overheden) hun acties verder zetten ter bestrijding van valse onderwerpingen (vervalsing die zich kenmerkt door bedrog, witwassen, misbruik en onttrekking van vennootschapsgoederen en vereniging met het oogmerk om misdaden te plegen).
- De RSZ zal, vanuit zijn centrale positie binnen de OISZ (bijvoorbeeld aan het Fonds voor sluiting van Ondernemingen) onderzoeken of zij de output van haar datamining sneller ter beschikking kan stellen teneinde misbruiken sneller aan de bron te kunnen tegenhouden.

Uitvoering maatregel: RVA, RSZ, RIZIV(DAC), FAMIFED, SI, RSVZ, Economische inspectie, politiediensten en parketten.

18. Actiepunt: Verhoogd toezicht op bewegingen in vennootschappen (postbusadressen, stromannen , fictieve of geantidateerde algemene vergaderingen, retroactieve aanpassingen statuten en beheersmandaten). Dit hangt nauw samen met het inzetten van KBO als fraudebestrijdingsinstrument. Er dient nagegaan te worden welke optimalisering mogelijk is. Tevens wordt onderzocht of de procedure inzake het beroepsverbod voor handelaars en bestuurders betrokken bij frauduleuze faillissementen kan verbeterd worden.

Uitvoering maatregel: KBO, SIOD, diverse inspectiediensten en de ministers Peeters, Geens en Borsus en Staatssecretaris Tommelein

19. Actiepunt: De opportuniteit om een tijdelijk beroepsverbod voor raadgevers of hulpverleners bij de opmaak van valse of doelbewust onjuiste vennootschapsdocumenten (cf. artikel 107 §1 sociaal strafwetboek) zal worden onderzocht. Desbetreffend wordt het advies van het College van Procureurs-generaal ingewonnen.

Uitvoering maatregel : ministers Geens en Borsus en Staatssecretaris Tommelein

20. Actiepunt: onderzoeken of het attest van beroepsbekwaamheid kan worden ingetrokken wanneer wordt aangetoond dat de houder ervan zijn attest verhuurt of verkoopt zonder meer (inbrengen zonder effectieve daden van beheer te stellen) met als oogpunt om frauduleuze constructies op te stellen.

Uitvoering maatregel: ministers Peeters en Borsus en Staatssecretaris Tommelein

21. Actiepunt: Optimalisering werking 'gemengde ondersteuningscel' binnen SIOD. De samenwerking tussen de politiediensten en de sociale inspectiediensten in het kader van de zogenaamde '**gemengde ondersteuningscel**' wordt afgestemd op de nieuwe politiestructuur bij de directie van de bestrijding van de economische en financiële criminaliteit. De multidisciplinaire cel bestaande uit politiemensen en sociaal inspecteurs wenden de beschikbare informatie aan in het kader van het opstellen van risicoprofielen, datamining. De activiteitssectoren die vooral door deze cel worden beoogd, zijn de bouw en de schoonmaaksector, waar de praktijk erin bestaat een beroep te doen op talrijke onderaannemers. Het samenwerkingsprotocol tussen de verschillende actoren zal desgevallend worden aangepast.

Uitvoering maatregel: minister Jambon en staatssecretaris Tommelein

22. Actiepunt: De samenwerking tussen de Cel voor Financiële informatieverstrekking (CFI) en de sociale inspectiediensten wordt geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd. Bedoeling moet zijn dat de relevante sociale inbreuken die aan het licht komen naar aanleiding van de strijd die de Cel voert tegen het witwassen van geld, op een efficiënte manier worden meegedeeld aan SIOD.

Uitvoering maatregel: minister Geens, staatssecretaris Tommelein, SIOD en de diverse inspectiediensten

6. Strijd tegen fictieve domiciliëring

De fictieve domiciliëring vormt een fraudemechanisme waarbij de sociaal verzekerden bewust hun werkelijke domicilie en/of familiale situatie niet aangeven om op ongeoorloofde wijze financiële voordelen te verkrijgen.

Inderdaad, conform de verschillende wetgevingen (werkloosheid, verzekering gezondheidszorgen, enz.), worden sommige prestaties met een verhoging/toeslag toegekend in functie van de familiale situatie van de sociaal verzekerde.

Rekening houdende met de impact hiervan, is de aan de fictieve domiciliëring verbonden sociale fraude een fenomeen waaraan de inspectiediensten bijzondere aandacht besteden.

In het kader van een versterking van de strijd tegen de sociale fraude, werden externe maatregelen (versterking van de samenwerking met de magistraten, de politie en de andere openbare instellingen van sociale zekerheid) alsook interne maatregelen (invoering van nieuwe administratieve procedures) uitgewerkt en in toepassing gebracht.

Er werd eveneens beslist om een globale strategie voor de bestrijding van fictieve domiciliëring te voorzien waarbij alle instellingen van sociale zekerheid en de organismen voor toekenning van sociale voordelen zijn betrokken en dit door opsporings- en vervolgingsrichtlijnen voor te schrijven.

Het College van Procureurs-generaal heeft een omzendbrief uitgevaardigd voor dit sociaal fraudefenomeen bestaande uit fictieve inschrijvingen. Deze omzendbrief van het College (COL PG 17/2013) en het bijhorend vademecum zijn in voege getreden op 2 september 2013.

De omzendbrief maakt van de problematiek van fictieve domiciliëring een prioriteit voor het strafbeleid. Deze omzendbrief streeft ernaar de informatiedoorstroming en -uitwisseling m.b.t. de inschrijving op een fictief domicilieadres- te verbeteren en de controle op domiciliefraude te versterken door een centrale rol toe te kennen aan de Arbeidsauditeur zowel in de opsporing als in de vervolging van de sociale fraude voortvloeiend uit fictieve domiciliëring.

Deze omzendbrief draagt ook bij tot het optimaliseren van de informatiestroom tussen de gerechtelijke overheden, de politie en de instellingen van sociale zekerheid.

Deze omzendbrief is aangevuld met een praktisch vademecum bestemd voor de politiediensten die belast zijn met de uitvoering van een onderzoek ter plaatse.

23. Actiepunt: Aanpassing wettelijke basis teneinde 'push' energiegegevens te bekomen. De wettelijke basis wordt aangepast om een systeem van "push" van energiegegevens (water, elektriciteit, gas,) van de nutsbedrijven over te maken aan de OISZ. Bijkomende indicatoren zullen de sociale inspectiediensten toelaten om de domiciliefraude beter te detecteren. Het is de bedoeling dat de (geanonimiseerde) verbruikersgegevens van onder meer water, elektriciteit en gas automatisch, door de daartoe bevoegde instanties, aan de overheid worden bezorgd, teneinde deze gegevens aan te wenden (als extra indicator) bij de datamining (= 'pushen'). Met respect voor de privacy zou er zodoende, zoals dit reeds in Nederland het geval is, op automatische wijze kunnen worden nagegaan of de opgegeven verbruiksgegevens al dan niet matchen met domiciliegegevens.

Indien bepaalde drempelwaarden overschreden worden gaat er een knipperlicht branden en is verder onderzoek aangewezen. De energiegegevens worden vandaag al effectief aangewend in de strijd tegen woningleegstand in Charleroi bv. Het is inzake uitkeringsfraude, alsook inzake bijdragefraude, aan te bevelen aan de bron illegale praktijken tegen te gaan in plaats van ex-post repressief te moeten optreden en invorderen.

Uitvoering maatregel: de Staatssecretaris voor de bestrijding van de sociale fraude

24. Actiepunt: Verder zetting onderzoek naar domiciliefraude. In 2015 zullen RVA, RIZIV (DAC) en FAMIFED verder prioriteit geven aan de strijd tegen domiciliefraude. De opsporing zal gebeuren door middel van technieken van datamatching en datamining, alsook via controles ter plaatse.

Uitvoering maatregel: RVA, RIZIV (DAC), FAMIFED

25. Actiepunt: Aanpassing bevoegdheden arbeidsauditeurs. Er zal worden onderzocht of het opportuun is om de arbeidsauditoraten uitdrukkelijk bevoegd te maken voor sociale fraude in het kader van sociale woningen. Artikel 155 van het gerechtelijk wetboek laat dit op heden niet toe. Daartoe zal minstens het advies worden ingewonnen van het College van Procureurs-generaal en de Adviesraad van het Sociaal Strafrecht.

Uitvoering maatregel: minister Geens, staatssecretaris Tommelein en de regio's

7. Strijd tegen de georganiseerde fraude op het gebied van sociale zekerheidsbijdragen

Naast de strijd tegen zwartwerk zullen de bevoegde inspectiediensten ook een deel van hun middelen aan de strijd tegen 'sociale engineering' spenderen.

Het gaat om het onttrekken van bezoldigingscomponenten aan de onderwerping van sociale zekerheidsbijdragen zonder dat er sprake is van zwartwerk. Daarbij zal welwillend opgetreden worden naar burgers en ondernemingen die te goeder trouw gehandeld hebben of die binnen een redelijke termijnen kleinere inbreuken rechtzetten.

De RSZ zal hierbij in samenwerking met de andere instellingen (Sociale Inspectie, SIOD, fiscus, KBO,...) verder inzetten op het gebruik van datamining en datamatchingstechnieken om de onderzoeken beter te cibleren (net zoals ook de sociale inspectie).

26. Actiepunt: Verderzetten onderzoek naar spinconstructies, faillissementscarrouzels, enz.

- a) Voor wat betreft de strijd tegen de georganiseerde fraude op het gebied van de sociale zekerheidsbijdragen, willen de SI en de RSZ in 2015 prioritair strijden tegen frauduleuze constructies, die vaak ingewikkeld zijn en die tot doel hebben geen aangifte te doen en/of geen sociale bijdragen te betalen (gebruik van fictieve maatschappelijke zetels, spinconstructies, faillissementscarrouzels om de sociale bijdragen te ontlopen)

b) De RSZ zal hierbij in samenwerking met de andere instellingen (SI, SIOD, fiscus, KBO,...) verder inzetten op het gebruik van datamining en datamatchingstechnieken om de onderzoeken beter te af te bakenen.

Uitvoering maatregel: SI, RSZ

8. Strijd tegen bijstandsfraude

27. Actiepunt: verder zetten van de strijd tegen sociale fraude bij de OCMW's. Een betere fraudebestrijding houdt ook in dat naast de federale overheid de gewesten en de lokale besturen betrokken worden om fraudefenomenen van bijstands- en domiciliefraude beter te bestrijden. Domiciliefraude zal tegengegaan worden via samenwerking tussen de politie, het Rijksregister en de sociale inspectiediensten.

- organisatie ronde tafel OCMW's

Er zal in overleg met de bevoegde collega's een ronde tafel worden georganiseerd organiseren met enkele OCMW's uit de centrumsteden in de drie Gewesten zodat ook daar de expertise bij elkaar gebracht wordt.

- ontsluiting gegevensdatabank

De regering zet in op de verdere ontsluiting van gegevensbanken ten behoeve van de werking van de OCMW's.

- implementeren beleidsaanbevelingen studie sociale fraude

Er wordt onderzocht in welke mate de beleidsaanbevelingen van de (PWC-)studie van 2014 over fraudebestrijding bij de OCMW's, kunnen ingevoerd worden.

Uitvoering maatregel: minister Borsus en staatssecretaris Tommelein

28. Actiepunt: kunstenaarsstatuut

De huidige regelgeving wordt geëvalueerd, bijgestuurd om onder meer misbruiken te voorkomen.

Uitvoering maatregel: ministers Peeters, De Block, Borsus, en staatssecretaris Tommelein

HOOFDSTUK 2

ACTIES TEGEN SOCIALE DUMPING

1. Interventiemodaliteiten
2. Comité voor de strijd tegen sociale dumping
3. Controleprioriteiten

De grensoverschrijdende fraude wordt gekenmerkt door een onwettelijke detachering in ons land van buitenlandse werknemers (uit Europa). Deze onwettelijke detachering wordt gekenmerkt door de niet-naleving van de minimale arbeidsvoorwaarden⁴ (loon, arbeidstijd en rusttijden) die van toepassing zijn in België en/of fraude op het gebied van het regime van sociale zekerheid dat van toepassing is⁵ (met de bedoeling de betaling van de sociale bijdragen in België te omzeilen als vaak ook in het land van herkomst). Deze frauduleuze praktijk is in volle ontwikkeling en blijft de prioriteit voor de inspectiediensten (TSW, SI, RSZ).

Doel is om de frauduleuze detacheringen een halt toe te roepen. Daartoe zal het gebruik van datamining/datamatchingstechnieken (onder meer Limosa maar ook andere databanken) worden geïntensifieerd. Dit houdt een selectie in op grond van een risicoscore waarbij in multidisciplinair samengestelde teams scenario's worden uitgewerkt en uitgetest. De feedback van deze acties zal op een gestructureerde wijze verlopen zodoende dat de dataminingsacties in een iteratief proces kunnen worden bijgestuurd.

Voor de strijd tegen de grensoverschrijdende fraude moet verwezen worden naar het **actieplan voor de strijd tegen de sociale dumping**, dat op 5 december 2014 door de Ministerraad werd goedgekeurd.

29. Actiepunt: Optimalisering gebruik databanken en uitbreiding van bestaande databanken.

Misbruiken zullen bovendien beter in kaart worden gebracht via het ontsluiten en het koppelen van de beschikbare databanken.

- a. Zo zal getracht worden om het Limosa-kadaster verder uit te werken, ook door de Gewesten erbij te betrekken (b.v. arbeidskaarten).
- b. Er zal tevens verder ingezet worden op het kruisen van gegevens in bepaalde sectoren, tussen diensten (b.v. sociaal en fiscaal) en tussen beleidsniveaus.
- c. Er zal tevens onderzocht worden of het Europees ondernemingsnummer en het uniek rijksregisternummer, in de lidstaten waar dit bestaat, in de Limosa-aangifte kan worden opgenomen wat een betere detectie moet toelaten. De aanwezigheidsregistratie op de bouwwerven vormt een belangrijk instrument dat zal gebruikt worden in het kader van de datamining en dat als basis zal dienen voor doelgerichte acties. Een evaluatie hiervan wordt door de RSZ i.s.m. de FOD WASO aangeleverd tegen begin juli 2015.
- d. De samenwerking tussen de sociale inspectiediensten, SIOD, fiscus en BBI zal bovendien worden geïntensifieerd.

Uitvoering maatregel: RSZ ,SI, SIOD, FOD WASO, regio's (voor A) en fiscus (B)

⁴ Richtlijn 96/71/EG van 16 december 1996, omgezet door de wet van 5 maart 2002.

⁵ Verordening (EG) nr. 883/2004 van 29 april 2004 en Toepassingsverordening (EG) nr. 987/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009.

30. Actiepunt: Op Europees niveau zal de regering pleiten voor de invoering in elke lidstaat en volgens de eigen modaliteiten van elke lidstaat van een referentie-minimumloon, interprofessioneel of per sector.

Uitvoering maatregel: minister Peeters

1. Algemene aanpak

De door de RSZ ondersteunde gespecialiseerde inspectiecellen COVRON (TSW) en GOT (SI) zullen in 2015, op basis van datamining van de RSZ, specifieke acties voeren waarvan de aanpak hierna worden verduidelijkt.

31. Actiepunt: Aanlevering targets via datamining en feedback over de resultaten. De RSZ levert op maandelijkse basis in samenwerking met de gespecialiseerde cellen targets aan en dit op basis van datamining/datamatching

Uitvoering maatregel: RSZ i.s.m. TSW, SI en RSVZ

1.1 Interventiemodaliteiten

De strijd tegen de grensoverschrijdende fraude heeft nood aan een gestructureerde samenwerking tussen de inspectiediensten. Deze werd gerealiseerd tussen de cellen NETWERK en GOT, waarbij 4 assen de voorkeur kregen:

- gebruik van een gemeenschappelijke controlemethodiek ;
- ontwikkeling van een gemeenschappelijk informaticaplatform voor de grensoverschrijdende controles;
- de mogelijkheid om bij de controles een beroep te kunnen doen op bruikbare methodes bij het bepalen van de controleplaatsen (datamining van de RSZ), en ook bij de voorbereiding, de uitvoering, de debriefing en bij de gevolgen die worden gegeven aan de controlevaststellingen;
- opvolging van de ontwikkeling en het gebruik van de databases (datamining, datamatching enz.).

Het is belangrijk om de werknemers op te sporen die onwettig gedetacheerd zijn op verschillende arbeidsplaatsen (= front office controles). Deze gerichte opsporingen (dankzij datamining van de RSZ) worden prioritair uitgevoerd door de gespecialiseerde NETWERK- en GOT-cellen.

32. Actiepunt: Front office dumpingacties.

a) In 2015 zullen 150 controles uitgevoerd worden door de gespecialiseerde cellen, met het doel onwettig gedetacheerde werknemers op te sporen die worden tewerkgesteld op diverse arbeidsplaatsen.

b) per kwartaal wordt een overzicht verstrekt aan het SIOD van de resultaten. Hierbij wordt gestreefd om een totaal overzicht te hebben van zowel de inspecties op het terrein als de eindbehandeling bij de FOD WASO en de RSZ.

Uitvoering maatregel: SIOD, TSW, RSZ, SI en RSVZ

33. Actiepunt: Back office dumpingcontroles.

- a) Bovenop deze front office controles worden er specifieke onderzoeken opgezet door de gespecialiseerde cellen COVRON en GOT (back office controles). Deze specifieke onderzoeken zijn vaak lang en moeilijk⁶, omwille van de fraudemechanismen die men hierbij tegenkomt. In 2015 zullen er 450 back office controles gebeuren door de cellen.
- b) per kwartaal wordt een overzicht van de resultaten verstrekt aan het SIOD.

Uitvoering maatregel: Covron en GOT en SIOD

1.2 Comité voor de strijd tegen sociale dumping

34. Actiepunt: Ontwikkeling contrastrategieën inzake dumping via Comité voor de strijd tegen sociale dumping. Een comité voor de strijd tegen sociale dumping, dat is samengesteld uit vijf partners (TSW, SI, RSZ, RSVZ en de twee referentiemagistraten op het gebied van de grensoverschrijdende fraude) heeft als opdracht toe te zien op de acties die worden opgezet op het gebied van de strijd tegen de grensoverschrijdende fraude, om zo te komen tot een coherente aanpak:

- bij de benadering van het fenomeen ;
- bij de keuze van de onderzoeken ;
- bij de manier waarop de vastgestelde fraude wordt opgevolgd en vervolgd.
- Dit comité ontwikkelt nieuwe fraudebestrijding strategieën in samenwerking met de bevoegde staatssecretaris.

Uitvoering maatregel: TSW, SI, RSZ, RSVZ, referentiemagistraten en staatssecretaris Tommelein

1.3. Controleprioriteiten

Zoals hierboven al aangegeven, is het onmogelijk om alles te controleren. De voorkeur wordt gegeven aan de volgende vormen van fraude:

- De verkeerde statuten (de werknemers zijn gedetacheerd onder een zelfstandigenstatuut, terwijl ze onder het gezag werken van een werkgever – zeer frequent in de sectoren bouw, voedingsnijverheid en informatica);
- De detachering van werknemers die in het bezit zijn van een formulier A1, zonder dat aan één voorwaarde voor detachering (zie verschillende voorwaarden) is voldaan ;
- ‘constructies’ op het gebied van detachering: de frauduleuze detachering gebeurt door middel van ondernemingen en filialen van ondernemingen die gevestigd zijn in verschillende Europese landen;
- firma’s die zich specialiseren in detachering (bijvoorbeeld: een onderneming voor interim-arbeid die gesitueerd is in land nr. 1, die werknemers tewerkstelt die komen van een land nr. 2, die zij onmiddellijk naar België detacheren ; interim-bureaus in een land X die piloten aanwerven die effectieve prestaties leveren in andere lidstaten); absolute prioriteit betreft het door niet erkende uitzendkantoren ter beschikking stellen van personeel (aan dumpingtarieven);

⁶ Voor deze onderzoeken is het bijna altijd nodig om contact op te nemen met de sociale instellingen van het “detacherend” land om noodzakelijke informatie te krijgen om de dossiers te behandelen.

- werknemers zijn gedetacheerd door middel van een cascadesysteem via ondernemingen (zogenaamde salarisdragers) die optreden als tussenschakel tussen de gebruikende onderneming in de ontvangstaat en de 'detacherende' onderneming;
- werknemers die in België gedetacheerd zijn, zonder dat de Belgische minimumlonen betaald worden of de arbeids- en rusttijden worden gerespecteerd.

De volgende activiteitsectoren waarin de hiervoor genoemde fraudefenomenen zijn vastgesteld, worden in 2015 gecontroleerd.

35. Actiepunt: Voortzetting van de acties vorig jaar ondernomen in de volgende sectoren.

- de vleessector (slachthuizen, uitbeenwerkhuisen, verwerking);
- sector van het internationaal vervoer (waarbij rekening wordt gehouden met de samenwerking op dit gebied met de FOD Mobiliteit) vooral op vlak van cabotage en rij- en rusttijden gecombineerde acties transportsector organiseren i.s.m. FOD Mobiliteit. Daarnaast moet er moet een afstemming gebeuren tussen het Actieplan wegvervoer en actieplan sociale fraude voor de transportsector;
- de bouwsector;
- sectoren die 'gevoelig' zijn voor 'portage salarial'

Controles in nieuwe risicosectoren :

- sector van de metaalconstructie en het industrieel onderhoud (2e sector voor detachering na de bouwsector);
- sector van de industriële reiniging;
- alle andere activiteitsectoren waarvoor de inspectie over relevante informatie beschikt.

De gemengde multidisciplinaire ondersteuningscel die is samengesteld uit vier sociaal inspecteurs die gedetacheerd zijn bij de federale politie, zorgt eveneens voor ondersteuning bij de back office onderzoeken.

Uitvoering maatregel : TSW, SI en RSZ samen met SIOD (arrondissementscellen en de gemengde ondersteuningscel) en FOD Mobiliteit

1.4 Afsluiten partnerschapsovereenkomsten

36. Actiepunt: Afsluiten partnershipsovereenkomsten.

Het accuraat bestrijden van de sociale dumping vergt niet enkel een repressieve aanpak. Het vereist tevens **preventieve** maatregelen. Vanuit die optiek zal het afsluiten van partnerschapsovereenkomsten met fraudegevoelige sectoren worden gepromoot. In deze partnershipsovereenkomsten kunnen de ondertekende partijen er zich onder meer toe verbinden om hun Europese zusterorganisaties te sensibiliseren voor het probleem van oneerlijke concurrentie op het vlak van loon-en arbeidsvoorwaarden. Tot op heden werden er onder meer partnershipsovereenkomsten afgesloten in de bouwsector en de vleessector. Beoogd wordt dat er tevens partnershipsovereenkomsten kunnen worden afgesloten in andere fraudegevoelige sectoren.

Zo is de land- en tuinbouwsector vragende partij voor het afsluiten van een partnershipsovereenkomst.

Uitvoering maatregel: SIOD en FOD WASO (voorbereiding)

2. Sectorgerichte aanpak

37. Actiepunt: Uitvoering geven aan de 'ronde tafels'.

Via de met de sociale partners van de fraudegevoelige sectoren (in casu de bouwsector, de schoonmaaksector, de transportsector, de vleessector, de horeca, de bewakingssector, enz.) georganiseerde 'ronde tafels' wordt beoogd om tot logische, gedragen en bovendien effectieve maatregelen te komen die een einde maken aan de oneerlijke concurrentie die thans in deze fraudegevoelige sectoren heerst.

Het efficiënt bestrijden van sociale fraude en sociale dumping impliceert immers niet enkel een grote variëteit aan algemene maatregelen maar ook een grote variëteit aan sectorspecifieke acties, ... dit gelet op de complexiteit van de fraude- en sociale dumpingpraktijken en de diverse verschijningsvormen ervan.

Dit zal deels kunnen gebeuren door de Belgische maatregelen te evalueren en waar nodig te versterken en aan te vullen, maar zal ook Europese actie vergen. Ook zullen de Belgische maatregelen juridisch de toets van Europa moeten kunnen doorstaan.

De ronde tafel bouw werd in februari 2015 opgestart; de ronde tafel transport in maart 2015; de ronde tafels horeca, schoonmaak, vlees en taxi's zullen in de eerstkomende maanden worden opgestart.

Uitvoering maatregel: staatssecretaris Tommelein i.s.m. de diverse vakministers en de bevoegde FOD's en OISZ

3. Grensoverschrijdende aanpak

3.1. Benutten bemiddelingsprocedure

38. Actiepunt: De bestaande Europese bemiddelingsprocedure inzake geschillen m.b.t. A1-attesten zal beter worden benut.

Indien er twijfels zijn inzake de geldigheid van een A1-document zal hiervan systematisch een dossier worden opgemaakt zodat telkenmale de bemiddelingsprocedure kan worden toegepast. Deze procedure werd in het verleden onvoldoende benut (er werden enkel in de eerste van drie fasen dossiers ingediend en behandeld).

De verschillende diensten (RSZ, RSVZ, SI) leveren aan de SIOD de statistische gegevens aan voor wat betreft de eerste fase van de dialoogprocedure zoals beschreven in de Besluit nr. A1 van 12 juni 2009 betreffende de instelling van een dialoog- en bemiddelingsprocedure met betrekking tot de geldigheid van documenten, het bepalen van de toepasselijke wetgeving en het verlenen van prestaties uit hoofde van Verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad (Voor de EER en voor de overeenkomst Europese Gemeenschap/Zwitserland relevante tekst)

De SIOD zal het aantal behandelde dossiers opvolgen en op kwartaalbasis een stand van zaken van deze dossiers overmaken inzake de voormelde bemiddelingsprocedure, wat de regering moet toelaten om betreffende dossiers bilateraal en Europees verder aan te kaarten.

Uitvoering maatregel: RSZ, RSVZ, SI, SIOD, FOD WASO en FOD SZ

3.2. Afsluiten bilaterale verdragen

39. Actiepunt: bilaterale verdragen afsluiten.

a) De bilaterale verdragen inzake sociale fraudebestrijding, zoals bijvoorbeeld met Nederland en Frankrijk, zullen worden geactiveerd. Het betreft het Akkoord tussen de Regering van Het Koninkrijk België en de Regering van de Republiek Frankrijk voor de ontwikkeling van de samenwerking en van de wederzijdse administratieve bijstand op het gebied van de sociale zekerheid, ondertekend te Parijs op 17 november 2008 en het verdrag tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden voor de ontwikkeling van de samenwerking en van de wederzijdse administratieve bijstand op het gebied van de sociale zekerheid, ondertekend in Brussel op 6 december 2010. Beide verdragen werden respectievelijk in mei 2011 en in oktober 2011 gemengd verklaard waardoor de verschillende deelentiteiten ook bevoegd werden voor deze verdragen en bijgevolg de respectievelijke parlementen ze ook moeten goedkeuren. Op dit ogenblik werden deze twee verdragen al goedgekeurd door de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitse Gemeenschap en de Federale overheid. In Frankrijk en Nederland werden deze ook al heel lang geleden goedgekeurd door de respectievelijke Parlementen. Enkel de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie heeft spijtig genoeg deze verdragen nog altijd niet goedgekeurd.

b) Deze verdragen dienen vervolgens door de verschillende FOD's en OISZ verder uitgewerkt worden.

c) Een overzicht van de reeds afgesloten bilaterale verdragen hetzij op arbeidsrechtelijk dan wel op sociaal zekerheidsrechtelijk vlak en die kunnen bijdragen tot fraudebestrijding dient door SIOD opgemaakt en aangevuld te worden.

Uitvoering maatregel: staatssecretaris Tommelein + het Brussels hoofdstedelijk gewest. (initiatief goedkeuring) en RSZ, RVA, enz. (verdere uitwerking) en SIOD (c)

40. Actiepunt: Nieuwe samenwerkingsovereenkomsten.

Ook zullen nieuwe samenwerkingsovereenkomsten worden afgesloten met bijvoorbeeld instellingen in Bulgarije, Roemenië, Portugal, enz. Daartoe zullen interministeriële contacten tussen België en een aantal risicolanden worden opgezet.

Uitvoering maatregel: staatssecretaris Tommelein i.s.m. de bevoegde ministers Peeters, De Block en Borsus

3.3. Omzetten handhavingsrichtlijn

41. Actiepunt: Omzetting Handhavingsrichtlijn. De nieuwe Europese handhavingsrichtlijn inzake arbeidsrecht zal snel en correct in onze nationale wetgeving worden omgezet.

Uitvoering maatregel: minister Peeters en staatssecretaris Tommelein

3.4. Lopende antimisbruik-procedure

42. Actiepunt: Moratorium toepassing antimisbruikbepaling. De strijd tegen de grensoverschrijdende sociale dumping zal worden gevoerd met respect voor het Europees recht. Het resultaat van de inzake detachering lopende antimisbruikprocedure, zoals voorzien in de programmawet I van 27 december 2012 (cf. art 23-25), zal dan ook worden afgewacht om de geviseerde wetsbepalingen al dan niet in te trekken of aan te passen. In afwachting werd een moratorium afgekondigd inzake het toepassen van betreffende wetgeving door de sociale inspecteurs. De tijdsduur van dit moratorium is afhankelijk van het resultaat van de lopende procedure.

Uitvoering maatregel: ministers Peeters en Borsus en staatsecretaris Tommelein

3.5. Opzetten samenwerkingsverbanden

43. Actiepunt: Grensoverschrijdende samenwerking inspectiediensten.

a) Een betere grensoverschrijdende samenwerking tussen de sociale inspectiediensten en de sociale zekerheidsinstellingen, waarbij de inspectiegegevens efficiënt worden uitgewisseld (bijvoorbeeld via EESSI), wordt beoogd. Daartoe zal er worden nagegaan hoe de verschillende databanken die inspectiediensten in de verschillende landen ter beschikking hebben gezamenlijk kunnen worden aangewend om inspecties door te voeren. Hierbij kan er worden nagegaan via welke (buitenlandse) databanken gegevens kunnen worden verworven die de inspectiediensten nodig hebben zowel bij de preventie van als bij de bestrijding van sociale fraude. Bijzondere aandacht dient hierbij te worden aan het ontwikkelen van indicatoren.

b) Tevens zal het opzetten 'single points of contact' worden nagestreefd, en dit zowel in België als in de overige lidstaten, wat op termijn zou moeten toelaten om de andere lidstaten efficiënt in te lichten indien er grensoverschrijdende sociale fraude wordt vastgesteld. De KSZ kan hierbij in zijn rol van dienstenintegrator als SPOC voor België optreden in internationaal verband.

Uitvoering maatregel: SI, RSZ, RVA, RSVZ, KSZ

44. Actiepunt: Bijzondere aandacht ook worden besteed aan het op te richten European Platform for Undeclared Work.

Uitvoering maatregel: staatsecretaris Tommelein

3.6 Limosa

45. Actiepunt: verder gebruik en ontwikkeling Limosa.

a) Om de frauduleuze detacheringen in te perken moet er eveneens gebruik gemaakt worden van de gegevens die aanwezig zijn in de Limosa-databank en dient er op kwartaalbasis gerapporteerd te worden over het aantal Limosa-meldingen per sector en dit voor zowel werknemers als zelfstandigen.

- b) De Limosa wetgeving dient aangepast te worden in functie van een sectorale aanpak
- c) een verdere uitrol van LIMOSA dient in een Europees kader bepleit worden

Uitvoering maatregel: RSZ en RSVZ en staatssecretaris Tommelein, de ministers De Block en Borsus (reglementering)

3.7 Benelux aanpak

46. Actiepunt: Deelname werkgroepen BENELUX. De inspectiediensten en SIOD werken loyaal mee aan in de verschillende werkgroepen die werden opgericht in de schoot van de Benelux . Tevens wordt gewerkt aan een Benelux aanbeveling t.a.v. Europa op het vlak van de bestrijding van de grensoverschrijdende sociale fraude.

Uitvoering maatregel: SIOD en de verschillende inspectiediensten.

3.8 Strijd tegen grensoverschrijdende sociale dumping

Daar de strijd tegen de (georganiseerde) grensoverschrijdende fraude samen met Europa dient te worden gevoerd, dringen zich een aantal maatregelen en acties op die een betere implementatie van het huidige Europese kader dienen te bewerkstelligen alsmede inzicht dienen te verschaffen in hoe de Europese samenwerking kan worden verbeterd.

47. Actiepunt: Uitvoeren van gemeenschappelijke controles en het verbeteren van de structurele samenwerking tussen inspectiediensten van bepaalde landen met het oog op een betere bestrijding van de grensoverschrijdende sociale fraude. Hierbij wordt de uitwisseling voorzien met een aantal buitenlandse inspectiediensten waarbij aan de hand van een aantal gemeenschappelijke controles beter inzicht wordt verworven in de buitenlandse regelgeving en het wederzijdse begrippenkader alsmede de samenwerking kan worden geoptimaliseerd. Een multidisciplinaire aanpak is hierbij vereist waarbij ook samenwerking met de academische wereld kan worden beoogd teneinde de conformiteit van nationale controlemaatregelen af te toetsen met het Europees kader.

Uitvoering maatregel: SIOD en verschillende inspectiediensten

48. Actiepunt: Een versterkte samenwerking met bepaalde lidstaten (in de eerste plaats de Benelux maar ook met de buurlanden, enkele Oost-Europese landen en Scandinavische en Baltische landen...) voor het uitwerken van voorstellen met het oog op mogelijke wijzigingen aan en **verbeteringen van het Europees regelgevend kader en het versterken van maatregelen** ter bestrijding van sociale fraude en dumping (bv. onder meer het hoofdstuk inzake toepasselijke wetgeving van de Verordeningen 883/2004 en 987/2009 en de regeling inzake de samentelling van tijdvakken bij werkloosheid)

Uitvoering maatregel: Staatssecretaris Tommelein, ministers Peeters, De Block en Borsus en FOD Sociale Zekerheid en FOD Waso

HOOFDSTUK 3

SPECIFIEKE ACTIES

1. RIZIV
2. FAMIFED
3. RVA
4. RSZ
5. RSVZ
6. TSW
7. SI
8. RVP

Dit hoofdstuk stelt de belangrijkste acties voor in de strijd tegen de sociale fraude in 2015, die behoren tot de bevoegdheid van één sociale inspectiedienst of tot de expertise van een inspectiedienst in één of meerdere specifieke domeinen.

1. RIZIV

Het actieplan tegen de sociale fraude in de sector van de ziekte- en invaliditeitsverzekering heeft als doel de strijd tegen bijdragefraude (vergoedingen voor werkonbekwaamheid) en de bestrijding van fraude met gezondheidsprestaties door zorgverstrekkers.

Twee diensten hebben respectievelijk de opdracht gekregen om deze strijd te voeren : de Dienst voor de administratieve controle (DAC) en de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle (DGEC).

Verschillende acties van de Dienst voor administratieve controle in verband met de strijd tegen sociale fraude werden beschreven in hoofdstuk I. Hieraan moet nog één specifieke actie worden toegevoegd: de strijd tegen illegaal verblijf in het buitenland van uitkeringstrekkers.

1.1. Illegaal verblijf in het buitenland

49. Actiepunt: Fraude arbeidsongeschiktheidsuitkering en verblijf in Buitenland. In toepassing van het artikel 136,§ 1 van de wet op de verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994 en artikel 294, §1 en 3 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996, worden de uitkeringen voor arbeidsongeschiktheid toegekend voor de periode dat de titularis zich buiten het nationaal grondgebied bevindt, indien hij de goedkeuring heeft van de adviserend geneesheer van het ziekenfonds waaraan hij is verbonden of indien hij vrijgesteld is om deze toelating te vragen omwille van de Belgische wet, de Europese regelgeving of internationale overeenkomsten die België verbinden met het land van verblijf, en indien hij voldoet aan de andere voorwaarden voor de toekenning van de uitkering voor arbeidsongeschiktheid.

In alle andere gevallen kan de verzekerde niet genieten van deze uitkeringen tijdens zijn verblijf in het buitenland.

Elk jaar ontvangt de Dienst voor administratieve controle van de arbeidsauditeur verslagen van de grenspolitie, waarin de terugkeer is vastgesteld op het Belgisch grondgebied van ontvangers van arbeidsongeschiktheidsuitkeringen, die op onregelmatige wijze in het buitenland verbleven.

De Dienst voor administratieve controle zet in 2015 de strijd tegen dit specifiek soort fraude met arbeidsongeschiktheidsuitkeringen voort.

1.2. Fraude door zorgverstrekkers

Binnen het RIZIV is de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle meer specifiek belast met de strijd tegen fraude door zorgverstrekkers. Deze dienst heeft een specifiek programma ter bestrijding van fraude uitgewerkt voor 2015.

Er werd binnen het RIZIV onder andere een nieuwe anti-fraudecommissie op het gebied van de gezondheidszorgen opgericht door de wet van 10 april 2014 en er werd eveneens een actieplan uitgewerkt, in samenspraak met de verzekeringsorganismen. Deze commissie heeft tot doel de fraude op het gebied van gezondheidszorgen te bestrijden, zowel bij de prestatieverstrekkers als bij de sociaal verzekerden.

1.2.1 Actieplan DGEC inzake fraude door zorgverleners

50. Actiepunt: strijd tegen fictieve prestaties

In 2015 zal de directie Controle prioriteit geven aan de opsporing van de aanrekening van niet verrichte prestaties of prestaties verricht door personen die niet voldoen aan de wettelijke bepalingen om die gezondheidszorgen toe te dienen.

De aanrekening kan zowel het gevolg zijn van fraude van de zorgverlener als van de verzekerde (of een combinatie van beide) die hierbij gebruik maken van valse stukken.

De dienst zal in 2015 minimaal 80 onderzoeken uitvoeren.

De samenwerking tussen RIZIV en de ziekenfondsen wordt versterkt op het vlak van de controles van fictieve prestaties.

1.2.2. Anti-fraudecommissie

51. Actiepunt: uitvoering geven aan actieplan anti-fraudecommissie De wet van 10 april 2014 die op 30 april 2014 werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad heeft de oprichting voorzien van een Anti-fraudecommissie die specifiek gericht is op de fraude in de sector van de gezondheidsprestaties.

Deze commissie, die wordt voorgezeten door de Administrateur-generaal van het RIZIV, is paritair samengesteld uit, aan de ene kant, de vertegenwoordigers van verschillende betrokken diensten van het RIZIV (de Dienst gezondheidszorgen, de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle en de Dienst administratieve controle) en, aan de andere kant, de vertegenwoordigers van de verzekeringsorganismen die behoren tot het Nationaal Intermutualistisch College. Deze Commissie heeft een consultatieve rol en een coördinerende rol bij de opdrachten die worden uitgevoerd in het kader van de strijd tegen de fraude bij zorgprestaties.

Het actieplan van deze Commissie werd besproken in overleg met de verschillende betrokken partners en ziet er als volgt uit voor 2015.

Het actieplan van de Commissie is uitgewerkt volgens vier assen:

1. De verantwoordelijkheid van de verstrekker; afleveren van zorgattesten en facturen voor:
 - Prestaties die niet hebben plaatsgevonden of die niet geleverd zijn
 - Verboden cumuls geattesteerd door middel van valse documenten
 - Facturatie van dezelfde prestaties door directe betaling en derde betaler
 - Het opstellen van valse voorschriften voor kinesitherapie of verpleegkundige zorgen enz;
2. Geheime afspraken tussen verstrekkers: geneesheren en apothekers, heelkundigen en bandagisten;
3. De verantwoordelijkheid van de verstrekker en de verzekerde: geheime afspraken, wederrechtelijke toe-eigening van een identiteit ten voordele van niet verzekerde patiënten;
4. De verantwoordelijkheid van de verzekerde : diefstal en gebruik van zorgattesten, farmaceutische voorschriften.
Onder andere de volgende pistes van reflectie en actie werden geïdentificeerd:
 - vergelijking van de controles die door de verzekeringsorganismen op eigen initiatief georganiseerd werden;
 - definitie van de noden van de controlediensten van het RIZIV (DGEC en DAC) op het gebied van gegevens : beschikbaarheid (toegang en termijnen) en de kwaliteit ;
 - beschrijving van de zaken van geïdentificeerde fraude ;
 - identificatie van de organen die betrokken zijn buiten het RIZIV en verzekeringsinstellingen : gerechtelijke autoriteiten, provinciale medische commissies, orde van de geneesheren...
 - repertorium van juridische databases buiten ZIV : strafwetboek, sociaal strafwetboek, geneeskunde, wet op de ziekenhuizen...
 - documentatie op het gebied van de strijd tegen de fraude in het internationale kader, vooral via het 'European Healthcare Fraud and Corruption Network'.

52. Actiepunt: Identiteitsfraude door patiënten wordt tegengegaan door de zorgverstrekkers te verplichten de identiteit van de patiënt systematisch te controleren via e-ID of een ander officieel document (in het geval van buitenlanders).

Uitvoering maatregel: minister De Block en staatssecretaris Tommelein

2. FAMIFED

De eerste stap van FAMIFED op het gebied van de strijd tegen fraude met familiale prestaties situeert zich fundamenteel in het kader van een preventiepolitiek. Deze politiek is gericht op de terbeschikkingstelling aan de dossierbeheerders kinderbijslag van de volledigst mogelijke informatie over de actoren van de dossiers, via een kadaster en via het verkrijgen van gegevens die komen van authentieke bronnen van andere sectoren.

De sociale controles en het werk van de anti-fraudecel van FAMIFED vervolledigen deze preventiepolitiek.

2.1. Preventieve controle

53. Actiepunt: Het kadaster van kinderbijslag. Dit is een database die werd gecreëerd en die wordt beheerd door FAMIFED, waarin al de actoren in alle dossiers voor kinderbijslag zijn opgenomen. Als hulpmiddel in de strijd tegen sociale fraude, voorkomt het kadaster cumulatie via een permanente kruiscontrole (binnen het instituut en extern met de private bijdragekassen voor kinderbijslag) tussen de bijdragegegevens en de realiteit en via een geautomatiseerde procedure van verwerping van elke dubbele betaling voor eenzelfde kind tijdens eenzelfde periode.

2.2 Oprichting van FAMICONTROL

54. Actiepunt: Oprichting FAMICONTROL. Er wordt gewerkt aan het opstellen van een gestructureerde database « FAMICONTROL » als dagelijks beheersinstrument voor de sociale controledienst. De inwerkingtreding is voorzien voor begin 2015.

In een volgende fase is er voorzien dat deze database eveneens tegemoet komt aan de noden van de cel sociale fraude, zowel voor de inhoud van de dossiers (bijvoorbeeld de elektronische communicatie van de processen-verbaal van het auditoraat aan de controleur via het betreffende dossier) als voor het oproepen van statistieken. FAMIFED stelt de lijst van de noodzakelijke statistische gegevens op en verzamelt deze in de mate van het mogelijke, in functie van hun beschikbaarheid, om de draagwijdte van de fraude te kunnen meten, de oorsprong te kunnen analyseren en de manier om te remediëren op het niveau van het stelsel van kinderbijslag, evenals om de aanklachten aan het parket te systematiseren, in het geval van verdenking van fraude.

3. Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

Verschillende acties van de controledienst van de RVA die betrekking hebben op de strijd tegen fraude werden beschreven in hoofdstuk I. Hier moeten nog twee specifieke acties aan toegevoegd worden.

3.1. Controle van grote evenementen

55. Actiepunt: Controle grote evenementen. Doel: het ontmoedigen van oneigenlijk gebruik van uitkeringen en zwartwerk, het verhogen van het aantal dagen reguliere tewerkstelling, het tegengaan van het misbruik van het vrijwilligersstatuut. Alleen grote, sportieve of culturele evenementen die door een commerciële vennootschap of door een overheid worden ingericht, worden beoogd.

3.2. Onderzoeken naar georganiseerd zwartwerk door uitkeringsgerechtigden

56. Actiepunt: Verboden arbeid uitkeringsgerechtigde werklozen. Doel: opsporen van arbeid die verricht wordt door uitkeringsgerechtigde werklozen, zonder voorafgaandelijk aangifte te doen bij de RVA, en die een specifiek professioneel karakter heeft, bijvoorbeeld door het voeren van reclame, door het aanbieden van bijzonder voordelige prijsvoorwaarden, door het beroep doen op derden enz. Deze controles beperken zich niet tot de klassieke fraudegevoelige sectoren als bouw en horeca (bijvoorbeeld ook e-commerce, autodelen, enz.).

4. Rijksdienst voor Sociale Zekerheid

Verschillende acties van de Inspectiedienst van de RSZ in verband met de strijd tegen de fraude werden reeds beschreven in hoofdstuk I.

Niettemin dient gepreciseerd te worden dat de hoofdopdrachten van de RSZ inspectiediensten in eerste instantie en in hoofdzaak georiënteerd zijn op de ondersteuning van de “corebusiness” van de RSZ. Deze bestaat erin om er over te waken dat de aangiftes zo snel en zo correct mogelijk worden toegezonden en dat de sociale bijdragen tijdig en correct worden betaald, zodat deze middelen via het Globaal Beheer onder de diverse takken van de sociale zekerheid kunnen worden verdeeld.

In dat kader beschikt de Rijksdienst dus over een vijftal directies die een aantal exclusieve taken vervullen. Deze hebben onder meer betrekking op:

Bij deze specifieke acties zal de RSZ in 2015 bijzondere aandacht besteden aan 2 situaties:

4.1. Controles bij nieuw & voorlopig ingeschreven werkgevers (met invorderingsrisico)

57. Actiepunt: 1500 controles bij nieuw en voorlopig ingeschreven werkgevers op basis van risicoprofielen. De RSZ zal in 2015 bijzondere aandacht besteden aan de detectie & selectie van nieuwe en van voorlopig ingeschreven werkgevers met een zeker risicoprofiel. Het is de bedoeling deze werkgevers zo snel mogelijk (= na indiening van hun eerste DMFA aangifte) te gaan bezoeken. Naast een preventief effect kunnen deze onderzoeken tevens tot gevolg hebben dat er een snelle detectie tot stand komt van probleemgevallen en dat bovendien de mogelijke ontduiking van sociale bijdragen of het negatieve effect van andere problemen sneller kan worden blootgelegd en kan worden stopgezet.

Aantal voorziene controles : 1.500.

4.2. Controles in het kader van de werkmeldingen en van de hoofdelijke aansprakelijkheid (artikel 30bis/30ter)

58. Actiepunt: 500 controles door de RSZ op het vlak van werkmeldingen en hoofdelijke aansprakelijkheid en rapportering over het resultaat ervan. Het gaat om onderzoeken (meestal ingevolge werfcontroles) in sectoren die actief zijn op gebied van onroerende werkzaamheden, in de vleesverwerkende industrie en in de bewakingssector. Hierbij wordt nagegaan of en in welke mate de geviseerde werkzaamheden bij de RSZ al dan niet het voorwerp uitmaakten van een correcte werkmelding.

Bovendien wordt in het kader van de hoofdelijke aansprakelijkheid onderzocht of opdrachtgevers of aannemers die beroep doen of deden op andere (onder)aannemers en waarbij deze laatste bij de RSZ gekend staan als inhoudingsplichtig, al dan niet overgingen tot een inhouding op de voorgelegde facturen, en of deze inhoudingen ook correct aan de RSZ werden doorgestort.

Aantal voorziene controles: (buiten de gemeenschappelijke controles in SIOD verband): 500.

59. Actiepunt: voor de vleessector, in overleg met de sociale partners bekijken, of de verplichtingen inzake de werkmelding afgebouwd kan worden, terwijl de RSZ aanwezigheidsregistratie voor de vleessector wordt ingevoerd (opting in).

5. RSVZ

60. Actiepunt: Strijd tegen fictieve zelfstandige werkkrachten.

RSVZ gaat in 2015 verder met de strijd tegen twijfelachtige inschrijvingen als zelfstandigen, die gebeuren met de manifeste bedoeling om een blijvend recht op vestiging in België te verkrijgen.

De gevallen van fictieve inschrijving kunnen eveneens resulteren in een inschrijving in het stelsel van zelfstandigen, zonder de uitoefening van een echte professionele activiteit en met het enige doel te kunnen genieten van prestaties, vooral voor wat betreft sociale bijstand en de gezondheidszorg. Er zullen gepaste controles gebeuren door de diensten Inspectie en Verplichtingen.

De aansluitingen waarbij ofwel de sociale verzekeringskas of het Rijksinstituut vaststellen dat de vermelde beroepsactiviteit duidelijk niet onder het sociaal statuut voor zelfstandigen valt, worden voor onderzoek voorgelegd aan de bevoegde inspectiediensten.

Hiervoor kan eveneens gedacht worden aan een consequente doorstroming naar de bevoegde inspectiediensten van vermeende gevallen van schijnzelfstandigheid die voor de commissie vrijstelling van bijdragen verschijnen.

6. TSW

Verschillende acties van de dienst TSW in verband met de strijd tegen fraude werden reeds beschreven in hoofdstuk I. Daaraan moeten bepaalde specifieke acties worden toegevoegd.

6.1. Bestrijding shopping bevoegde paritaire comités

61. Actiepunt: Controle paritair comité. Teneinde de correcte bijdragen door de sociale zekerheid te laten innen, het correcte loon te laten betalen en de financiering van de juiste fondsen voor bestaanszekerheid veilig te stellen, zullen de inspecteurs van TSW bij hun gewone controles aandacht hebben voor de juiste toepassing van het bevoegde paritair comité. Dit zal geschieden op basis van een risico-analyse i.v.m. de sectoren waarin ontwijking het gevoeligst ligt.

Aantal voorziene controles: 40

6.2. Huispersoneel en ambassades

62. Actiepunt: Controle Huis- en ambassadepersoneel. In het kader van Commissie van goede praktijken zal TSW alle klachten en vragen tot tussenkomst optimaal behandelen met het doel aansluiting bij de Belgische sociale zekerheid te bekomen en Belgische arbeidsvoorwaarden zoveel mogelijk te doen naleven. Dit in lijn met de nieuwe regelgeving sinds de vorige legislatuur.

Aantal voorziene controles: 30

6.3. Zwarte overuren

63. Actiepunt: Controle overuren. Door de versoepeling en de annualisering van de arbeidsduurreglementering worden in heel wat sectoren, die tot nog toe grotendeels buiten schot bleven, veel overuren verricht, die weliswaar grotendeels toegelaten zijn, maar vaak niet betaald worden aan het toeslagtarief, niet gec recupereerd worden en niet aan de sociale zekerheid aangegeven worden.

Afhankelijk van het sociaal- economisch weefsel van de regio's zal TSW bijzondere aandacht besteden aan de correcte verloning en aangifte van overuren. Bij wijze van voorbeeld: in sectoren zoals informatica, verzekeringen, grootbanken, hospitalen, multinationals,... De uitgevoerde onderzoeken zullen er in de eerste plaats op gericht zijn om rechtzettingen te bekomen.

Een gelijkwaardige aandacht zal besteed worden aan het correct berekenen en doen aangeven van eindejaarspremies en betaalde feestdagen, door het in aanmerking doen nemen van premies waarop men recht heeft alsook van het variabel gedeelte van het loon.

Aantal voorziene controles : 45

6.4. Misbruik van 'stages in ondernemingen'

64. Actiepunt: In het bijzonder zal TSW in gevoelige sectoren, zoals hotels in de grootsteden, maar tevens in andere sectoren, in samenwerking met de gewestelijke inspectiediensten, de illegale inschakeling van buitenlandse afgestudeerden of werkzoekenden in een nepstatuut van (al dan niet internationale) stage bestrijden en waar mogelijk herkwalficeren op basis van de band van ondergeschiktheid en het ontbreken van de vereiste voorwaarden en omkadering van een stage.

Aantal voorziene controles : 30

7. Sociale Inspectie

De belangrijkste acties van de SI hebben betrekking op de strijd tegen de sociale fraude en werden beschreven in hoofdstuk I. Hieraan worden twee specifieke acties toegevoegd die behoren tot de strijd tegen mensenhandel.

7.1. Specifieke controles op het gebied van de mensenhandel

65. Actiepunt: Strijd tegen mensenhandel : uitvoeren van 200 controles. De SI is bevoegd om toezicht te houden op de toepassing van het artikel 433quinquies, §1, 3e van het Strafwetboek ; het gaat over arbeid die wordt uitgevoerd in omstandigheden die ingaan tegen de menselijke waardigheid (economische uitbuiting).

Door een koninklijk besluit van 18 mei 2004 werden een Interdepartementale cel voor de coördinatie van de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel (2 vergaderingen per jaar) en een Bureau van deze cel (maandelijkse vergaderingen) opgericht, beiden voorgezeten door de FOD Justitie.

De SI is vertegenwoordigd in de Interdepartementale cel en in het bureau. De Sociale inspectie (evenals het Toezicht op de Sociale Wetten) neemt ook deel aan de coördinatievergaderingen (trimestriële vergaderingen per gerechtelijk arrondissement), georganiseerd door de referentiemagistraat Mensenhandel in het kader van de omzendbrief van de procureurs-generaal over de politiek van opsporing en vervolging van mensenhandel.

Hiervoor heeft de SI cellen opgericht die gespecialiseerd zijn op het gebied van de strijd tegen Mensenhandel (cellen ECOSOC – één per gewestbureau). De sociale inspectie gaat in 2015 verder met het rentabiliseren van de expertise die is opgebouwd in de ECOSOC-cellen door gerichte controles te organiseren in sectoren die een risico vertonen op economische uitbuiting van buitenlandse werkkrachten.

De gespecialiseerde ECOSOC-cellen beschikken in 2015 over 28 VTE.

Deze gespecialiseerde inspecteurs doen 200 gerichte controles, waarvan 20% positief blijken te zijn (dit wil zeggen met een proces-verbaal of een strafrechtelijk verslag voor inbreuk op het artikel 433*quinquies* van het Strafwetboek).

7.2. Platform SIENA

66. Actiepunt: Mensenhandel/economische uitbuiting. De SI neemt in 2015 ook deel aan het Europese project EMPACT en werkt mee aan de realisatie van het EU-actieplan Mensenhandel 2014-2017. In dit project vormt de ontwikkeling van een multidisciplinaire benadering van economische uitbuiting en het delen van goede praktijken tussen Europese lidstaten de prioriteit en is er een sleutelrol weggelegd voor de inspectiediensten.

In 2015 worden de noodzakelijke contacten gelegd met de Centrale Dienst Mensenhandel van de federale gerechtelijke politie (FGP) en zullen er reglementen en richtlijnen uitgevaardigd worden met het doel belangrijke informatie te verspreiden vanuit onze dossiers Mensenhandel/economische uitbuiting, met als bestemming Europol, met het oog op informatieverstrekking aan de landen van oorsprong of met het oog op analyse. Het doel is zich te oriënteren naar een integratie van de ECOSOC-cellen, via de tussenkomst van de Centrale Dienst Mensenhandel van de FGP in het elektronisch platform SIENA van EUROPOL.

Zoals vermeld in het akkoord van de Regering, is ons land mee in de strijd tegen de mensenhandel en wordt het regelmatig als voorbeeld genomen, vooral op het gebied van de multidisciplinaire samenwerking (N.B . in dit kader : de interdepartementale cel ontvangt regelmatig delegaties van buitenlandse regeringen, die zich komen informeren over ons systeem). De SI, als schakel in een algemene politiek, wil verdergaan met het spelen van een constructieve rol in de strijd tegen de mensenhandel, en vooral tegen de economische uitbuiting.

7.3. Ondersteuning van TSW

67. Actiepunt: toegang van TSW tot het elektronisch platform SIENA. De inspectiedienst Toezicht op de Sociale Wetten wil in synergie werken met SI in de strijd tegen de georganiseerde mensenhandel.

De dienst TSW, die eveneens bevoegd is voor de toepassing van artikel 433*quinquies* van het SSWB, is ook vertegenwoordigd in de Interdepartementale cel mensenhandel en staat ook nauw in verbinding met de referentiemagistraat.

Een toegang tot het platform SIENA is onontbeerlijk, alsook betrokkenheid bij het Europees project om een multidisciplinaire aanpak van de economische uitbuiting te **bewerkstelligen**.

8. RVP

68. Actiepunt: Verblijfsbewijs Het verblijfsbewijs heeft tot doel te controleren of er permanent en daadwerkelijk is voldaan aan de voorwaarde van verblijf op het grondgebied van elke gerechtigde op een IGO die betaald wordt per overschrijving. De gerechtigde op een IGO moet de RVP op de hoogte brengen van elk verblijf in het buitenland, ongeacht de duur van het verblijf.

Verderzetten van de door de RVP uitgevoerde controles, bijv. het systematisch kruisen van de gegevens 'recht' van de RVP met de cijfergegevens die dagelijks door het Pensioenkadaster worden overgemaakt. In geval van een wijziging van het bedrag of een nieuwe toekenning door een derde instelling, wat met name betrekking heeft op de IGO (maar niet uitsluitend), wordt het dossier gesignaleerd aan de toekenningsdiensten (RVP/RSVZ). Dit geldt niet enkel voor de IGO (bijvoorbeeld: ontvangst van een overlevingspensioen en invloed op het cumulatiefplafond).

Bijvoorbeeld verzoek aan de politie voor een onderzoek ter plaatse en, in functie van het resultaat, mededeling van de informatie aan de KSZ voor een update (bijvoorbeeld: samenwoning, d.w.z. geen echte alleenstaanden).

Verbeteren: Het gebeurt zeer dikwijls dat gepensioneerden vergeten om een wijziging in hun inkomen door te geven na de toekenning van de IGO, waarvan de RVP dan pas op de hoogte wordt gebracht na het overlijden van de gerechtigde (bijvoorbeeld: verkoop van een goed). Er bestaat echter een nuttige stroom (gebruikt door de toekenningsdienst voor de toekenning van de IGO) om de door de aanvrager verstrekte gegevens te verifiëren.

Er wordt een ontwerp tot wijziging van het nieuwe koninklijk besluit aan het Kabinet van de voogdijminister voorgelegd. Deze wijziging beoogt de terugvordering van het maandbedrag van de maand waarin de grens van 29 dagen werd overschreden, en voorziet een beperking van de termijn tot 15 dagen voor het terugsturen van het verblijfsbewijs indien het verblijf niet voorafgaandelijk werd aangegeven.

69. Actiepunt: Levensbewijs

Het levensbewijs wordt eenmaal per jaar naar elke gepensioneerde gestuurd die in het buitenland woont, ongeacht de aard van de door de RVP uitgekeerde voordelen. Dit document moet door de gerechtigde worden ondertekend en worden gevalideerd door de bevoegde overheid van de verblijfplaats. Het heeft tot doel te controleren of de gerechtigde en/of eventuele echtgeno(o)t(e) daadwerkelijk in leven is/zijn overeenkomstig het bedrag van de uitkering (gezin/alleenstaande) en onze signaletiek en bijgevolg de betalingen aan te passen.

Verderzetten van de door de RVP uitgevoerde controles, bijv. Indien een levensbewijs niet binnen de twee maanden door betrokkene wordt teruggestuurd, te rekenen vanaf de datum van de verzending, dan worden de betalingen automatisch stopgezet. Een levensbewijs dat niet naar behoren is ingevuld, wordt teruggestuurd naar de betrokkene (verlenging met één maand voordat de betalingen worden stopgezet). Bijv. De RVP tracht sinds twee jaar de uitwisseling van sociale gegevens via de KSZ met bepaalde Europese landen geleidelijk te bevorderen (Duitsland, Nederland, Luxemburg, Frankrijk, Spanje,...). Deze ontwikkeling, eens zij operationeel is (er zijn talrijke obstakels: alleen al door de identificatienummers die per land verschillen, de naam van de gepensioneerde die moet worden vermeld volgens de regels van het desbetreffende land, de structuur van de informaticastromen,...), zal het mogelijk maken om geen levensbewijzen meer te versturen naar de inwoners van deze landen die voordelen van de RVP ontvangen, om informatie betreffende een wijziging in de burgerlijke stand sneller te ontvangen (door de regelmatige uitwisseling van gegevensstromen,... en om sneller gepaste maatregelen te nemen (schorsing van de betalingen, verlaging van het bedrag, het nemen van beslissingen betreffende het overlevingspensioen, terugvorderingen na overlijden,...).

70. Actiepunt: Controle van de beroepsactiviteit

Elke gepensioneerde kan, aan bepaalde voorwaarden, zijn pensioen combineren met een beroepsactiviteit. Er zijn drie voorwaarden: de activiteit moet in bepaalde gevallen zijn aangegeven (ook die van de echtgeno(o)t(e) als het een gezinspensioen betreft), de inkomensgrenzen die hieruit voortvloeien moeten worden nageleefd, de gerechtigde (of zijn echtgeno(o)t(e) in geval van een gezinspensioen) mag geen sociale uitkeringen ontvangen (werkloosheid, mutualiteit,...) of moet eraan verzaken.

Het regeerakkoord 2014-2019 voorziet aanpassingen op dit vlak.

Verderzetten van de door de RVP uitgevoerde controles

- Toekenning: onderzoek van het model 74 (oefent geen beroepsactiviteit meer uit of verbindt zich ertoe de toegelaten grenzen na te leven) en onderzoek van de sociale situatie vóór betaalbaarstelling.
- Betaling: geautomatiseerde controle op basis van de multifunctionele aangiften van de werkgevers van de privésector (die binnenkort overigens zal worden uitgebreid naar de publieke sector) voor zover de activiteit wordt uitgeoefend in België en na filtering door ICT. Er kan uiteraard geen controle worden uitgevoerd als de beroepsactiviteit in het buitenland plaatsvindt en niet werd aangegeven.

- Betaling: elke al dan niet anonieme aangifte / arbeidsrechtbank / pro justitia ... betreffende 'zwart werken' (dus niet aangegeven) wordt doorgegeven aan de sociale inspectie (en tevens aan het RSVZ, de PDOS indien nodig) voor verdere actie met vermelding van de door de RVP uitgekeerde voordelen. Let wel: de RVP heeft geen inspectiedienst meer.

71. Actiepunt: Cumulatie pensioen met sociale vergoedingen

Een gepensioneerde (of de echtgeno(o)t(e) van een gepensioneerde met een 'gezinspensioen') kan geen sociale uitkeringen genieten in geval van ziekte, werkloosheid, invaliditeit, brugpensioen, arbeidstijdvermindering, tijdskrediet of loopbaanonderbreking. Er bestaan uitzonderingen in geval van een overlevingspensioen.

Verderzetten van de door de RVP uitgevoerde controles

- Betaling: via 'ARGOS' worden de gegevens 'mutualiteit en RVA' automatisch aan de RVP doorgegeven. Dit betreft zowel de gepensioneerde als zijn eventuele echtgeno(o)t(e). Een specifieke dienst zorgt voor het beheer en de verwerking op het vlak van betaling.

72. Actiepunt: Terugvordering na overlijden

Het doel is streven naar het optimaliseren van de terugvordering van de onterecht uitgekeerde bedragen na het overlijden van de gerechtigde, indien hiervan sprake is. Er is dus een aanpassing nodig van het KB van 13.08.2011 betreffende de betaling per overschrijving:

- het invoeren van een principe tot verplichting van de terugbetaling van alle niet-verschuldigde, op rekening betaalde uitkeringen na het overlijden van de gerechtigde;
- het bedrag van de teruggevorderde betaling(en) wordt ingehouden op de tegoeden van de gerechtigde bij de financiële instelling. Met andere woorden, de beperking tot het op de persoonlijke rekening beschikbare saldo waarop het sociale voordeel wordt betaald, wordt niet toegepast.

HOOFDSTUK 4

COORDINATIE EN ONDERSTEUNING

1. SIOD
2. Ontwikkeling van een risicoanalyse en analyse van verbanden
3. Versterking van de interne communicatieprocessen tussen SIOD, de sociale inspectiediensten en de fiscus
4. Monitoring
5. Toepassing E-PV

Voor de realisatie van de acties die werden beschreven in de hoofdstukken I tot III zijn er afdoende middelen nodig en moeten er verschillende transversale initiatieven genomen worden.

1. SIOD

73. Actiepunt: verderzetting coördinatie door SIOD

De strijd tegen de sociale fraude heeft een geïntegreerde, gecoördineerde en professionele benadering van dit fenomeen nodig.

De Sociale Inlichtingen en Opsporingsdienst (SIOD), die specifiek hiervoor werd opgericht, voldoet aan deze uitdaging. Vooral omdat de belangrijkste inspectiediensten vertegenwoordigd zijn binnen de SIOD en vooral in haar directiecomité.

De SIOD ondersteunt in 2015 de vernieuwing op het gebied van de sociale fraude.

Zij draagt op die manier bij tot:

- de promotie van de partnerschapsovereenkomsten tussen de inspecties en de sociale partners met het oog op de strijd tegen de sociale fraude in gevoelige sectoren ;
- de promotie van bilaterale internationale of multilaterale samenwerkingsakkoorden tussen inspecties (zoals onlangs op het niveau van de Benelux) ;
- het verzekeren van een efficiënt transversaal beheer van bepaalde budgetten (opleidingen, e-PV, documentatie, legitimatiekaarten enz.) ;
- de ontwikkeling van geschikte methodes voor het richten van, voorbereiden en uitvoeren van controleacties alsook voor de debriefing en de gevolgen gegeven aan de controleacties.

De SIOD zorgt er ook voor dat bij de controles de proportionaliteitsregels worden nageleefd om zo tot een harmonieus evenwicht te komen tussen de bestrijding van de fraude en het naleven van de rechten van de verdediging.

2. Ontwikkeling van een risicoanalyse en analyse van verbanden

74. Actiepunt: Ontwikkeling van risicoanalyses en analyse van verbanden+ toegang gegevensbronnen.

De ontwikkeling van de toegang tot gegevensbronnen moet de voorkeur krijgen (vooral de fiscale bronnen). Het systeem van « business intelligence » en « business analytics » (datamining...) moet eveneens worden aangemoedigd.

Het gaat om een nieuwe benadering van de strijd tegen de sociale fraude. De bedoeling is om van fraudescenario's die louter op « business rules » gebaseerd zijn, over te gaan op de statistische bewerking van frauderisico's door de ontwikkeling van mathematische algoritmes die het toelaten om potentiële fraudeurs te selecteren die een hoog frauderisico scoren.

De middelen die op dit domein gebruikt worden moeten geordend en rationeel zijn. De toegang tot de geschikte databases moet vereenvoudigd worden met naleving van de bescherming van de private levenssfeer.

Zie hier de initiatieven die voorzien zijn in 2015:

De **RVA** gaat verder met zijn risicoanalyse (datamining) op het gebied van:

- het misbruik van tijdelijke werkloosheid;
- frauduleuze dienstenchequeondernemingen.

De **SI** gaat verder met zijn analyse van de risico's (datamining, OASIS) op het gebied van :

- zwartwerk (in de activiteitssectoren bouw, schoonmaak, metaal, HORECA);
- de frauduleuze onderaanneming in de sectoren bouw en schoonmaak.

De **RSZ** zal zijn risico-analyse verderzetten via zijn cel TADT (Team d'analyse & de détection- Analyse & Detectieteam) in de volgende domeinen:

- de verdere uitwerking van een systeem van risico gebonden onderzoek en invordering voor alle bij de RSZ ingeschreven werkgevers, dat gefaseerd wordt ontwikkeld. Heel wat controles zullen op basis daarvan doelgerichter kunnen worden aangestuurd;
- het onderwerpen van een proactieve fraudetoets om de toepassing zo nodig bij te sturen om toekomstige fraude maximaal te vermijden;
- het gedrag van werkgevers aan de hand van enkele risico-indicatoren op geregelde basis aan een screening te onderwerpen en of te verfijnen:
 - faillissementscarrousels;
 - fictieve onderwerpen (in samenwerking met de RVA en het RIZIV);
 - grensoverschrijdende tewerkstellingsfraude (in samenwerking met TSW en SI).

75. Actiepunt: door onder meer gebruik te maken van de Limosagegegevens, **datamatching en datamining** opzetten dan wel verder uitbreiden tussen de sociale (inspectie)diensten en de Fiscus maar ook tussen de sociale (inspectie)diensten en de FOD Economie en de Dienst Vreemdelingenzaken

Uitvoering maatregel: RSZ,FOD Economie, Fiscus, DVZ

3. Versterking van de interne communicatieprocessen tussen SIOD, de sociale Inspectiediensten en de fiscus

76. Actiepunt: onderzoeken hoe de interne communicatieprocessen tussen de SIOD en de inspectiediensten kunnen worden versterkt, dit onder meer via het oprichten van een centraal aanspreekpunt en het daartoe extra aanwerven van 2 VTE'S. Meldingen inzake sociale fraude worden momenteel verspreid ingediend bij diverse instanties en komen bijgevolg ook vaak bij de verkeerde instantie of dienst terecht. Dit is contraproductief.

De grote verscheidenheid aan meldinginstanties noopt tot het verbeteren van de interne communicatieprocessen en het formeel instellen van een centraal aanspreekpunt sociale fraude. Dit zal niet enkel toelaten om de versnipperde klachtvolgving te stroomlijnen maar zal bovendien een meer eenduidige klachtenopvolgving, - afwikkeling en - monitoring garanderen.

Het aanspreekpunt dient aan navolgende karakteristieken te voldoen

- anonieme klachten weren
- laagdrempelige procedure instellen
- misbruiken sanctioneren.

Uitvoering maatregel: staatssecretaris Tommelein

77. Actiepunt: Optimalisering gegevensuitwisseling met de fiscus. De bestaande samenwerkingsprotocollen met de FISCUS (BBI – SIOD en AAFISC en SIOD) worden geëvalueerd en zo nodig aangepast en versterkt. Een structurele elektronische gegevensuitwisseling dient uitgewerkt te worden (voor zover de budgettaire middelen voorhanden zijn).

Uitvoering maatregel: staatssecretarissen Tommelein en Sleurs, SIOD i.s.m. fiscus

4. Monitoring

78. Actiepunt: Rapportering op semesterbasis van de voortgang van de resultaten van de in dit actieplan opgenomen acties. De SIOD en de (inspectie)diensten waken erover dat de acties die beschreven worden in het actieplan voor de strijd tegen de sociale fraude, het onderwerp kunnen uitmaken van een regelmatige rapportering aan de betrokken strategische cellen en de vice-kabinetten.

Uitvoering maatregel: SIOD, OISZ, inspectiediensten

79. Actiepunt: oprichting van het observatorium inzake fraudebestrijding aangevuld met experts “sociale fraudebestrijding”: Het observatorium inzake fraudebestrijding dient opgericht te worden. Dit observatorium heeft als taak om de opbrengsten en de impact van fraudebestrijding beter te kunnen evalueren. Het observatorium zal voor wat betreft het luik sociale fraudebestrijding bestaan uit experts (wetenschappelijke en andere) vertrouwd met dit domein.

Uitvoering maatregel: SIOD

5. Toepassing e-PV

80. Actiepunt: In het globale kader van de informatisering van de (Belgische) Justitie wordt onderzocht hoe het e-PV in sociale zaken optimaal kan worden geïmplementeerd, zodat het ook in het beleidsdomein justitie kan worden aangewend.

81. Actiepunt: Creatie module gebruikersbeheer. Voor de toepassing e-PV en meerdere andere toepassingen binnen de sector van de sociale zekerheid (waaronder DOLSI en GENESIS) is het noodzakelijk om te komen tot de creatie van een centrale module gebruikersbeheer die zich bevindt buiten GENESIS, maar door meerdere toepassingen tegelijk kan gebruikt worden.

Deze module moet het mogelijk maken om bepaalde gegevens zoals bijv. de adressen van de bureaus van de inspectiediensten, de telefoonnummers en de faxnummers bij te houden en te gebruiken voor de verschillende toepassingen, zodat dit niet voor iedere toepassing afzonderlijk moet ontwikkeld worden, wat zou leiden tot een vermenigvuldiging van de kosten hiervoor.

De module gebruikersbeheer moet voorzien in een aangepast gebruikersbeheer voor iedere toepassing, rekening houdend met alle veiligheidsvoorschriften voor de betrokken toepassingen, en met naleving van de daarvoor uitgewerkte gebruikersrollen en de specifieke UAM eigen aan de toepassing.

6. Afsluiten samenwerkingsprotocollen en partnershipovereenkomsten

82. Actiepunt De SIOD zal toekomstgericht samenwerkingsprotocollen blijven afsluiten met andere overheidsinstanties.

Doelstelling is om de gegevensuitwisseling met de betrokken overheidsinstanties te stroomlijnen in het kader van de strijd tegen de sociale fraude en de sociale dumping. Overheidsinstellingen hebben immers een voorbeeldfunctie, niet enkel wat betreft de naleving van de arbeids- en socialezekerheidswetgeving maar tevens inzake het voeren van een gericht preventiebeleid inzake sociale fraude. Op basis van deze protocollen engageren de betrokken overheidsinstanties zich om maandelijks een overzicht van hun belangrijkste opdrachten aan de SIOD te bezorgen, die die informatie zal opnemen in haar gegevensbanken, en zo nodig op die basis gerichte controles zal uitvoeren. Daarbij verbindt de SIOD zich ertoe om de betrokken overheidsinstanties te ondersteunen bij de opsporing van firma's die de sociale wetgeving niet naleven, uiteraard met respect voor het beroepsgeheim en zonder persoonlijke gegevens door te geven. De SIOD engageert er zich tevens toe om de betrokken overheidsbedrijven minstens één keer per jaar informeren over de fraudemechanismen die het vaakst voorkomen bij bouwactiviteiten, zodat de betrokken overheidsinstanties die informatie op hun beurt kan doorgeven aan hun werfleiders, werftoezichters en beheerders.

Uitvoering maatregel: SIOD

83. Actiepunt: Partnershipovereenkomsten afsluiten. SIOD zal partnershipovereenkomsten afsluiten met diverse sectoren in het kader van de ronde tafels bouw, transport, horeca, taxi's, de Land- en Tuinbouwsector.

Uitvoering maatregel: SIOD

84. Actiepunt: Handvest tussen inspectiediensten en sectoren. De regering zal toezien op de opmaak en de ondertekening van een handvest tussen de verschillende inspectiediensten en de vertegenwoordigers van de sectoren, dat bijvoorbeeld voor de horeca onder meer betrekking zal hebben op respect, de goede werking van de zaak en respect voor de klanten tijdens de controles, en de correcte behandeling van het personeel en de eigenaars van de zaak.

Uitvoering maatregel: SIOD

HOOFDSTUK 5

VERVOLGINGSBELEID

Hier dienen twee punten te worden onderstreept. De inwerkingtreding van het Sociaal Strafwetboek in 2011 bracht het probleem van het NON BIS IN IDEM in het sociaal strafrecht aan het licht. Voor een aantal situaties is immers gebleken dat het mogelijk was om voor dezelfde feiten, naast een strafsancie, twee administratieve sancties uit te spreken. Er zijn pragmatische oplossingen gevonden om dergelijke situaties in de mate van het mogelijke te voorkomen, maar het zijn wel tijdelijke oplossingen. Een uniforme toepassing van de bestaande reglementering "NON BIS IN IDEM" wordt hierbij beoogd. Advies van de Adviesraad Sociaal Strafrecht en SIOD wordt hiervoor ingewonnen.

In dit opzicht moet de repressie van sociale fraude een prioriteit zijn. Anders bestaat het gevaar dat de inspanningen van de inspectiediensten dode letter blijven. Het is bovendien absoluut noodzakelijk om te zorgen voor een betere traceerbaarheid wat de opvolging van de acties van de inspectiediensten betreft, zowel op het vlak van de opgelegde sancties als op het vlak van de terugvordering van de bedragen die het gevolg zijn van de fraude.

85. Actiepunt: Betere invordering van de niet betaalde administratieve geldboeten d.m.v. een grondige samenwerking tussen de DAG en de fiscus.

Uitvoering maatregel: Minister van Financiën en de FOD WASO in samenwerking met de Staatssecretaris voor de bestrijding van de sociale fraude

BIJLAGEN

Bijlage 1: uitgevoerde controles in het kader van de SIOD werking in 2014, globaal en per sector

Bijlage 2: "gevoelige" activiteitssectoren op het gebied van de tewerkstelling van illegale werknemers

Bijlage 3: budgettaire raming strijd tegen sociale fraude

Bijlage 1: uitgevoerde controles in het kader van de SIOD werking in 2014, globaal en per sector

Cellule	Mois												Date de Traitement	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		Total
Anvers	78	103	149	83	153	75	117	23	77	106	119	59	1142	898
Brugge-Veume	32	128	56	94	133	68	59	87	70	58	56	28	869	656
Bruxelles	74	136	234	142	166	183	130	110	51	105	145	88	1564	1002
Charleroi	22	51	45	58	95	39	1	35	53	52	50	21	522	413
Dendermonde	54	76	117	81	82	61	12	22	34	41	74	28	682	521
Gent	101	89	67	110	65	72	42	35	23	62	46	31	743	542
Halle-Vilvoorde	23	59	98	80	143	83	10	61	48	22	75	6	708	426
Huy	18	44	33	30	18	47	9	11	20	33	28	11	302	214
Kortrijk-leper	85	76	45	45	97	64	48	41	79	17	29	25	651	617
Limburg	125	216	187	209	138	261	80	195	173	190	160	67	2001	1400
Liège	98	110	140	127	150	128	65	82	121	122	205	89	1437	776
Louvain	65	59	88	62	46	71	48	33	154	54	42	14	736	556
Luxembourg	5	49	26	38	34	26	25	19	9	9	35	3	278	259
Mechelen	29	67	54	66	57	29	21	32	8	51	36	4	454	363
Mons	23	86	37	56	52	28	13	16	20	38	19	23	411	352
Namur	9	41	36	81	25	46	25	37	27	73	39	21	460	344
Nivelles	27	26	39	64	75	29	14	19	29	36	7	17	362	317
Oudenaarde	16	17	23	41	12	57	0	29	12	10	11	29	257	203
Tourmai	40	49	37	60	36	36	27	46	27	24	39	16	437	347
Turnhout	50	75	52	95	70	69	0	33	38	62	25	23	592	477
Verviers-Eupen	18	46	25	68	55	96	36	5	29	20	30	14	442	317
Total Final	992	1603	1588	1690	1702	1568	782	971	1102	1185	1270	617	15070	11000

Bijlage 1: uitgevoerde controles in het kader van de SIOD werking in 2014, globaal en per sector

Date de Traitement		03/02/2015													
Cellule	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	MINIMUM 2014	Realisé	% Réalisé
Amers	30	22	89	33	49	8	30	14	18	15	20	19	203	347	171%
Brugge-Veurne	16	66	21	1	53	30	0	10	8	0	30	0	148	235	159%
Bruxelles	28	20	55	83	40	65	58	79	1	6	22	12	230	469	204%
Charleroi	6	17	22	19	34	17	0	3	15	31	0	0	93	164	176%
Dendermonde	30	28	40	32	30	20	7	12	16	17	20	13	121	265	219%
Gent	37	75	50	58	40	25	14	20	2	11	13	0	122	345	283%
Halle-Vilvoorde	2	18	64	65	41	17	0	27	35	14	28	0	95	311	327%
Huy	3	13	16	16	0	36	0	4	13	13	7	8	49	129	263%
Kortrijk-leper	43	32	24	15	48	38	26	0	33	7	6	8	142	280	197%
Limburg	67	89	67	75	36	97	21	23	51	59	24	17	470	626	133%
Liège	7	36	75	26	27	46	5	21	17	63	18	8	176	349	198%
Louvain	30	29	51	33	26	18	11	0	36	1	9	1	129	245	190%
Luxembourg	0	28	16	18	27	0	12	0	2	3	0	0	58	106	183%
Mechelen	11	35	24	32	0	16	0	10	0	17	8	0	118	153	130%
Mons	5	45	19	45	49	22	0	0	8	22	3	0	80	218	273%
Namur	1	27	21	43	0	22	4	7	0	1	3	2	71	131	185%
Nivelles	0	8	22	39	56	1	6	13	14	19	0	0	71	178	251%
Oudenaarde	0	16	9	33	8	36	0	6	9	0	0	1	44	118	268%
Tournai	4	17	30	26	25	20	11	17	1	3	16	3	79	173	219%
Turnhout	46	37	0	58	41	4	0	28	0	49	0	0	112	263	235%
Verviers-Eupen	5	1	19	53	38	46	0	0	0	0	2	0	71	164	231%
Total Final	371	659	734	803	668	584	205	294	279	351	229	92	2682	5269	196%

Bijlage 1: uitgevoerde controles in het kader van de SIOD werking in 2014, globaal en per sector

Cellule	Horeca												Realisé	% Réalisé	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			MINIMUM 2014
Anvers	21	55	26	25	32	29	32	1	35	26	26	23	230	331	144%
Brugge-Veurne	6	20	15	49	34	29	33	53	18	21	12	0	270	290	107%
Bruxelles	18	31	31	22	32	24	49	14	30	59	47	21	330	378	115%
Charleroi	6	20	8	12	25	9	1	16	24	9	27	10	111	167	150%
Dendermonde	4	21	10	18	31	21	3	8	14	4	18	4	136	156	115%
Gent	29	7	5	27	7	26	9	13	10	2	14	17	140	166	119%
Halle-Vilvoorde	10	30	18	8	12	5	7	21	8	6	13	0	95	138	145%
Huy	3	5	5	5	12	3	4	2	3	12	11	0	28	65	232%
Kortrijk-leper	4	19	15	7	6	12	1	28	12	10	19	11	125	144	115%
Limburg	26	53	45	25	30	64	27	61	51	78	46	15	195	521	267%
Liège	41	36	31	48	59	39	35	19	25	23	36	31	185	423	229%
Louvain	9	17	19	5	11	17	11	1	14	8	8	1	101	121	120%
Luxembourg	5	9	3	9	0	24	7	12	6	5	23	3	85	106	125%
Mechelen	9	13	0	4	21	7	5	0	0	0	12	4	71	75	106%
Mons	16	11	16	5	0	3	9	10	6	8	10	6	83	100	120%
Namur	2	9	7	0	13	19	16	14	19	14	11	6	111	130	117%
Nivelles	16	6	2	2	6	15	1	4	6	5	4	14	75	81	108%
Oudenaarde	8	0	3	4	0	3	0	5	0	0	4	10	27	37	137%
Tournai	29	14	0	15	6	11	5	11	13	10	20	4	80	138	173%
Turnhout	0	8	15	19	17	21	0	0	23	4	16	17	96	140	146%
Veniers-Eupen	11	6	4	2	7	1	24	5	25	12	21	0	76	118	155%
Total Final	273	390	278	311	361	382	279	298	342	316	398	197	2650	3825	144%

Bijlage 1: uitgevoerde controles in het kader van de SIOD werking in 2014, globaal en per sector

Cellule	Nettoyage												Realisé	% Réalisé	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			MINIMUM 2014
Anvers	13	8	6	7	7	1	1	1	11	9	5	3	15	72	480%
Brugge-Veurne	0	2	0	0	0	0	0	2	1	0	8	15	12	28	233%
Bruxelles	7	2	3	1	3	2	2	4	0	1	2	0	15	27	180%
Charleroi	1	0	0	0	0	0	0	2	1	2	0	0	8	6	75%
Dendermonde	0	1	5	6	2	0	0	0	0	0	0	0	8	14	175%
Gent	1	0	1	3	0	0	0	0	0	9	5	0	12	19	158%
Halle-Vilvoorde	0	0	11	0	1	1	0	1	1	0	1	0	8	16	200%
Huy	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	8	1	13%
Kortrijk-leper	0	1	1	0	8	1	0	0	2	0	0	0	10	13	130%
Limburg	0	4	3	1	0	2	0	0	1	1	1	0	10	13	130%
Liège	0	2	3	0	0	0	0	0	2	0	2	6	12	34	283%
Louvain	10	0	0	2	3	0	1	0	3	0	0	0	10	19	190%
Luxembourg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0%
Mechelen	2	14	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	8	19	238%
Mons	0	4	0	0	0	2	0	4	0	0	0	0	8	10	125%
Namur	0	0	0	0	0	1	0	3	0	0	0	4	8	8	100%
Nivelles	0	1	2	1	0	0	1	0	0	0	3	0	8	8	100%
Oudenaarde	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	4	8	10	125%
Tournai	0	0	0	1	0	1	1	5	4	0	1	0	8	13	163%
Turnhout	1	0	0	0	0	1	0	0	11	0	0	0	10	13	130%
Veniers-Eupen	0	0	0	0	4	5	1	0	0	0	0	0	8	10	125%
Total Final	35	39	36	24	28	17	7	23	37	22	53	32	202	353	175%

Bijlage 1: uitgevoerde controles in het kader van de SIOD werking in 2014, globaal en per sector

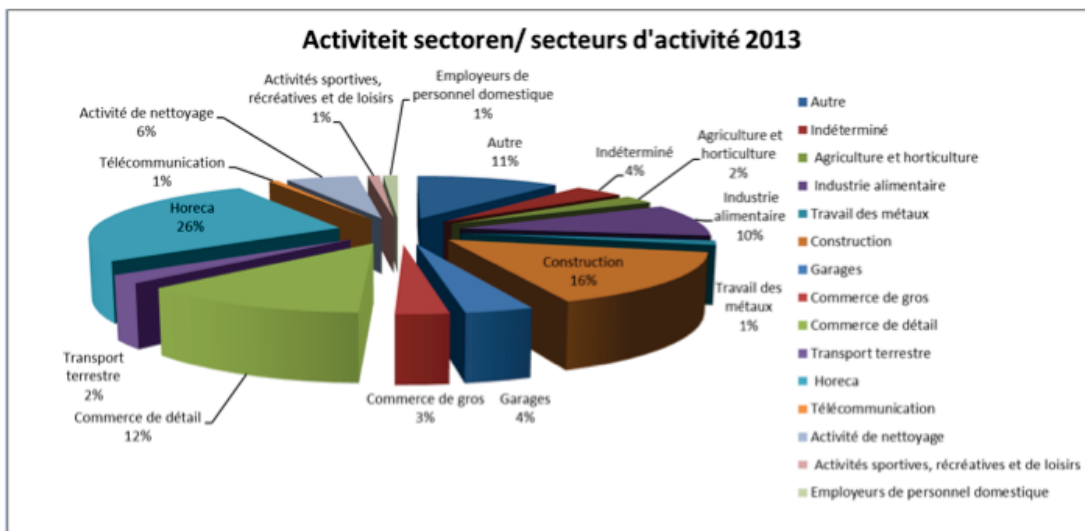
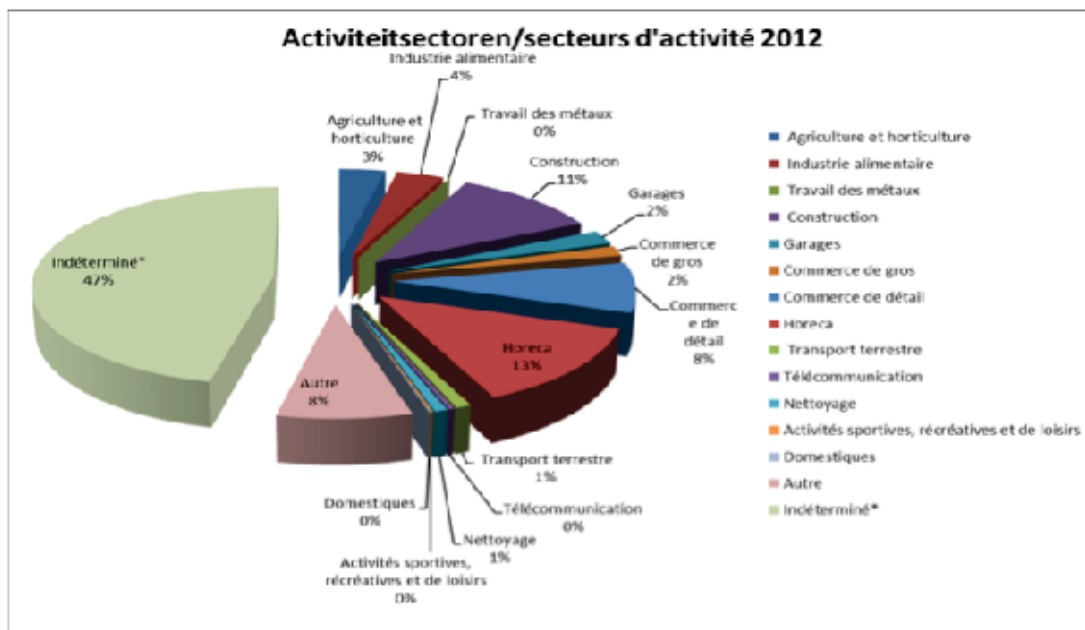
Cellule	Dumping												Realisé	% Réalisé	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			MINIMUM 2014
Anvers	5	10	65	7	24	1	9	4	5	1	2	8	132	145	110%
Brugge-Veurne	0	22	10	5	7	7	1	7	0	0	12	0	90	71	79%
Bruxelles	1	1	28	34	14	21	9	13	0	2	9	11	132	143	108%
Charleroi	0	3	2	5	12	3	0	1	1	7	1	0	59	35	59%
Dendermonde	4	8	10	6	10	0	2	5	11	0	1	3	68	60	88%
Gent	20	16	6	24	11	17	3	5	1	10	3	2	90	118	131%
Halle-Vilvoorde	1	2	27	13	12	0	0	10	7	3	2	0	59	77	131%
Huy	3	2	2	0	3	5	0	3	3	3	0	1	43	25	58%
Kortrijk-leper	13	7	8	3	18	16	6	1	18	2	0	2	68	94	138%
Limburg	18	19	16	36	11	24	8	17	5	10	4	7	100	175	175%
Liège	0	16	22	1	0	17	1	6	1	13	7	7	90	91	101%
Louvain	8	22	13	13	0	8	13	0	4	0	1	0	68	82	121%
Luxembourg	0	9	8	6	12	0	8	0	1	2	0	0	49	46	94%
Mechelen	6	9	14	19	2	2	0	0	0	9	0	0	63	61	97%
Mons	0	19	6	12	31	6	0	0	1	2	0	1	49	78	159%
Namur	0	7	3	10	0	7	1	3	0	3	5	0	90	39	43%
Nivelles	0	7	2	7	39	3	1	4	3	9	0	0	49	75	153%
Oudenaarde	3	9	1	9	1	3	0	2	0	0	0	1	49	29	59%
Tournai	6	9	4	13	9	3	9	2	0	1	12	1	49	69	141%
Turnhout	22	15	1	14	21	17	0	4	1	6	1	1	54	103	191%
Veniers-Eupen	4	2	11	9	6	8	1	0	0	0	1	0	49	42	86%
Total Final	114	214	259	246	243	168	72	87	66	83	61	45	1500	1658	111%

Bijlage 2: « gevoelige » activiteitssectoren op het gebied van de tewerkstelling van illegale werknemers

Activiteitssector	Aantal buitenlandse werknemers tewerkgesteld in strijd met de wet	
	2012	2013
(01) Land- en tuinbouw	108	72
(10) Voedingsindustrie	111	283
(25) Metaalbewerking	2	39
(41-42-43) Bouw	348	459
(45) Garages	71	107
(46) Groothandel	52	84
(47) Kleinhandel	255	365
(49) Transport over de weg	29	69
(55-56) Horeca	414	782
(61) Telecommunicatie	10	20
(81.2) Schoonmaakactiviteiten	24	164
(93) Sportactiviteiten, recreatie en ontspanning	4	27
(97) Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	3	34
Andere	255	330
Onbepaald*	1.464	116
TOTAAL	3.150	2951

* Twee inspectiediensten hebben geen totaal kunnen geven van de gecontroleerde buitenlandse werknemers (RVA en de Inspectie van de Vlaamse Gemeenschap).

Bijlage 2: « gevoelige » activiteitssectoren op het gebied van de tewerkstelling van illegale werknemers

Bijlage 3 : budgettaire raming strijd tegen sociale fraude

La présente note a pour objet de présenter une estimation en euros de la note de politique générale 2015 – Fraude sociale du Secrétaire d'Etat à la Lutte contre la fraude sociale, à la Protection de la vie privée et à la mer du Nord.

Cette estimation a été faite à partir des résultats financiers réalisés par les services d'inspection en 2012, 2013 et 2014 (année arrêtée au premier semestre). Le rendement escompté de 50.000.000 € pour les mesures reprises dans la note précitée est tout à fait réaliste et réalisable pour les services d'inspection.

La répartition du montant de 50.000.000 € entre les différentes mesures est donné à titre indicatif car, dans de nombreux cas, les mesures peuvent se recouper (exemples : travail non déclaré – fausse indépendance ou bien encore : fraude transfrontalière et travailleurs indépendants fictifs).

En conséquence, la ventilation reprise dans le tableau ci-après ne peut être considérée que comme un ordre de grandeur, seul le montant de 50.000.000 € doit être considéré comme l'objectif à réaliser, objectif qui est considéré comme SMART par les services d'inspection.

Par rubrique de fraude sociale, nous donnons également une indication des initiatives légales et politiques prévues du Secrétaire d'Etat Tommelein au cours des mois à venir.

Ventilation des mesures

Fraude sociale Année 2015		
Mesures	Rendement de la mesure	Service/institutions concernées
Lutte contre le travail non déclaré	3.500.000 € (*)	CLS, IS, ONSS, INASTI (cotisations sociales)
<ul style="list-style-type: none">◦ Janvier 2015 : base légale pour un point de contact central fraude sociale, pour canaliser les plaintes sur la fraude des citoyens, des entreprises, transfrontalière et des plaintes sur les services d'inspection. Mesure en plus de l'accord gouvernemental, qui va contribuer à l'objectif de 50 mio EUR aussi.◦ Plan horeca 2015 : allègement de charges sur le travail occasionnel dans le secteur de l'horeca, à implémenter au 01/10/2015		
Lutte contre le travail non déclaré	1.500.000 € (**)	ONEM, INAMI (indemnités)
<ul style="list-style-type: none">◦ Augmentation des sanctions administratives sur le travail non déclaré par les chômeurs et les personnes en incapacité de travail◦ Contrôles sur les nouvelles sanctions		

Lutte contre la fraude aux cotisations + faux indépendants	25.000.000 € (*)	CLS, IS, ONSS, INASTI (sécurité sociale salariés et indépendants)
<ul style="list-style-type: none"> ◦ Plan d'action fraude sociale 2015 : priorité aux secteurs à risque de la construction, du transport, du nettoyage, etc. ◦ Contrôle de l'enregistrement sur chantier (obligatoire pour les chantiers > 800.000 EUR) : en application depuis le 01/04/2014 et contrôlé à partir du 01/02/2015 ◦ La transposition de la directive d'exécution de mai 2014 aura lieu au 3e trimestre 2015, en concertation entre le Ministre de l'Emploi et le Secrétaire d'Etat à la Lutte contre la Fraude sociale ◦ Contrôles des 4 formes de responsabilité solidaire qui ont été instaurées durant la précédente législature ou étendues aux secteurs à risques comme la construction, le transport, le nettoyage, le gardiennage, etc. : responsabilité solidaire pour les dettes fiscales et sociales, pour les dettes salariales et pour les illégaux (directive européenne sur les sanctions aux employeurs): la Belgique est plus avancée que la plupart des autres Etats membres à cet égard ◦ Plus de contrôles sur la nouvelle loi 2012 sur la fausse indépendance ◦ Evaluation de la loi par les partenaires sociaux et le gouvernement afin d'adapter et d'améliorer la loi du 25 août 2012 au cours du 3° trimestre 2015, afin de la rendre encore plus efficace. Les services d'inspection consacreront également une partie de leurs moyens à la lutte contre « l'engineering social » 		
Lutte contre la fraude transfrontalière	9.000.000 € (*)	CLS, IS, ONSS, INASTI
<ul style="list-style-type: none"> ◦ Plan fraude sociale 2015 : priorité au dumping social et aux secteurs transport, construction, nettoyage, etc. ◦ Tables rondes avec les partenaires sociaux des secteurs à risque, afin d'établir de nouvelles mesures sectorielles et générales dans le courant de 2015 : <ul style="list-style-type: none"> • Construction : démarrage le 11/02/2015 • Transport : démarrage le 11/03/2015 • Horeca : démarrage mars 2015 • Nettoyage : démarrage 2° trimestre 2015 • Viande : démarrage 2° trimestre 2015 • Taxis : démarrage 2° trimestre 2015 • Contracting: démarrage 2° trimestre 2015 • Gardiennage : démarrage 3° trimestre 2015 • Agriculture et horticulture : démarrage 3° trimestre 2015 • Coiffeurs : démarrage 3° trimestre 2015 • CPAS : démarrage 2016 		
Contrôle du chômage temporaire	2.500.000 € (*)	IS, ONSS (indemnités)
<ul style="list-style-type: none"> ◦ Plus de contrôles sur la nouvelle mesure d'enregistrement électronique dès le premier jour effectif du chômage temporaire 		

Contrôle du chômage temporaire	2.500.000 € (**)	ONEM (indemnités)
<ul style="list-style-type: none"> ◦ Plus de contrôles sur la nouvelle mesure d'enregistrement électronique dès le premier jour effectif du chômage temporaire 		
Lutte contre l'assujettissement frauduleux à la sécurité sociale (faux C4)	2.000.000 € (**)	ONEM, INAMI, (FAMIFED)
<ul style="list-style-type: none"> ◦ Plan fraude sociale 2015 : priorité au dumping social et aux secteurs transport, construction, nettoyage, etc. 		
Lutte contre le cumul indu d'allocations sociales	2.500.000 € (**)	ONEM, INAMI
<ul style="list-style-type: none"> ◦ Mi-2015 : initiative légale sur le transfert automatique et systématique des données concernant l'électricité, le gaz, l'eau dans le cadre du datamining dans la lutte contre les domiciles fictifs 		
Lutte contre l'usage abusif du statut social de travailleur indépendant	500.000 (**)	INASTI (sécurité sociale indépendants)
<ul style="list-style-type: none"> ◦ Plus de datamining sur base des liens automatiques et systématiques entre les databases des indemnités, le travail, etc. qui ont été réalisés et complétés sous la précédente législature 2011-2014 		
Lutte contre l'usage abusif du statut social de travailleur indépendant	500.000 (**)	INASTI (sécurité sociale indépendants)
<ul style="list-style-type: none"> ◦ Plus de contrôles sur la nouvelle loi 2012 sur la fausse indépendance ◦ Evaluation de la loi par les partenaires sociaux et le gouvernement afin d'adapter et d'améliorer la loi au cours du 3e trimestre 2015, afin de la rendre encore plus efficace. ◦ Les affiliations douteuses en qualité d'indépendant souscrites dans le but manifeste d'obtenir un droit de séjour durable en Belgique 		

(*) Cotisations sociales

(**) Allocations sociales

